

عصر

روزنامه تجاری اقتصادی
سه‌شنبه
۱۳ آذر ۱۴۰۳ | ۱ جمادی‌الثانی ۱۴۴۶ | 3 December 2024
۸ صفحه | پنج هزار تومان | سال سوم | شماره چهارصد و هفتاد و نه
www.asrghanoon.ir

سنگ پای ظریف

محمد جواد ظریف: به فعالیت خود در دولت ادامه می‌دهم

محمد جواد ظریف می‌گوید زیر بار قانون نخواهد رفت و فعالیتش را در دولت ادامه می‌دهد. او که به دلیل تابعیت آمریکایی فرزندانش طبق قانون اجازه تصدی مشاغل حساس را ندارد مطابق آنچه خبرگزاری دولت منتشر کرده، گفته است که به فعالیت خود ادامه خواهد داد. ظریف گفته است: ترجیح می‌دهم درباره خود صحبت نکنم. دکتر پزشکیان پس از مشورت به بنده دستور دادند که به فعالیت خود در دولت ادامه دهم، وظیفه‌ام را انجام می‌دهم و ذهن خود را مشغول این مسائل نمی‌کنم.

در صفحه ۲ بخوانید

رژیم صهیونیستی در آستانه فروپاشی قرار دارد

درون رژیم صهیونیستی درگیری‌های شدیدی بین نیروهای کابینه و اپوزیسیون به وجود آمده و دولت ائتلافی بنیامین نتانیاهو در آستانه سقوط قرار دارد.

۲

وظیفه فلسفه رواج فرهنگ در جامعه است

افراد با دنیاهای متفاوتی نسبت به یکدیگر روبه‌رو هستند و برخی معتقدند به دلیل وجود همین دنیاهای گوناگون، افراد توان برقراری ارتباط با یکدیگر را ندارند.

۳

ارتباط میان علم عصب‌شناسی با فرهنگ چیست؟

ساختارهای عصبی مغز نیز می‌توانند بر شکل‌گیری و انتقال فرهنگ تأثیر بگذارند. به عنوان مثال، نورون‌های آینه‌ای که در تقلید و یادگیری مشاهده‌ای نقش دارند، می‌توانند به انتقال رفتارها و هنجارهای فرهنگی کمک کنند.

۴

کاهش هزینه مبادلات تجاری

اگر ریال دیجیتال از بابت رصد و تمرکز و ایجاد امنیت و مبارزه با پول‌شویی باشد قطعاً مزایای بسیار زیادی خواهد داشت.

۵

حقیقت‌تصویر در ظرف مستند

کارگردان سینما حقیقت برای فیلم مستند همچون فجر است برای آثار داستانی سینمای ایران، با این تفاوت که کیفیت برگزاری و همچنین سطح کیفی آثار در جشنواره سینماحقیقت به مراتب بالاتر از فجر است.

۶

مرگ تدریجی حیاء در سایه غفلت‌های ما

حیا یک اصل ارزشی و اخلاقی و در عین حال فردی، اجتماعی و خانوادگی (حیاء در نگاه کردن، حیاء در حرف زدن، حیاء در لباس پوشیدن، حیاء در راه رفتن و...) بسیار مهمی است که اگر از متن جامعه رخت بریندازد زمینه فروپاشی جامعه هم فراهم می‌شود.

۷

آتش بس نیست

معمولا تفاوت اسلام ناب و اسلام آمریکایی را در اصالت و التقاط صورت‌بندی می‌کنند. یعنی اسلام آمریکایی به دلیل مخلوط کردن اندیشه‌های اسلامی و غیر اسلامی از اسلام ناب متفاوت می‌شود.

از نگاه امام گونه‌ای از اسلام آمریکایی هست که در طرح خود هیچ تفاوتی با اسلام ناب ندارد. تنها تفاوتش یک مساله است. اقامه دین! یعنی آن طرح درست و کامل و اصل دین اگر اقامه نشود خود مصداقی از اسلام آمریکایی است (حتی همان طرحی در آن بر اقامه دین هم تاکید شده باشد)

در نگاه امام اسلام یعنی اسلام اجرا شده و برای همین اسلام را مساوی حاکمیت اسلام می‌داند. الاسلام هو الحکومه بشوونها اسلام در حقیقت حکومت با تمامی شوون آن است. (کتاب البیع)

از این زاویه که نگاه کنیم به درک جدیدی از مواجهه امام با رقبای تمدنی‌اش می‌رسیم. امام مبارزه اصلی را در ایران و جهان میان مستضعفان و مستکبران می‌دید و راه حل را ایجاد جبهه جهانی مستضعفین.

مستضعفینی که ضعیف نیستند اما آنها را به استضعاف کشیدند و به آنها باور ندهاند که ضعیفند و زورشان به مستکبرین نمی‌رسد. اولین شرط حرکت مستضعفین احساس قدرت و حس توان برای برخاستن است. باید به مستضعفین یاد می‌دادیم می‌توانند روی پا خود بایستند.

اصلا عمده جذابیت انقلاب اسلامی برای جبهه مستضعفین بیش از اسلامیت همین استقلال است. این ارزیابی رهبر انقلاب است. ایستادگی، استقلال، عزت سیاسی بیشترین جذابیت را برای ملت‌ها دارد. اینکه می‌بینید ملت‌ها نسبت به ملت بزرگ ایران احساس احترام می‌کنند، بخش عمده‌اش مربوط به این قسمت است: استقلال سیاسی ۱۳۸۹/۱۱/۱۵

تاکید امام بر روز قدس از کجاست؟

مساله فلسطین اصلی‌ترین نقطه برخورد است. جایی که جبهه استکبار تمام نقاها را کنار زده و وقیحانه می‌گوید ساکنین قبلی فلسطین باید بروند و اینجا مال من باشد، چون زور دارم. رژیم صهیونیستی نقطه تمرکز لابی‌های قدرت و ثروت و رسانه و ... صهیونیستی در جهان برای ایجاد یک کانون قدرت در جهان است.

از منظر اقامه دین مساله قدس نقطه آغاز حرکت جهانی جبهه مستضعفین است. جایی که تمام توان جبهه استکبار به میان آمده و اگر این سد را بشکنیم، بند ترس را از زبان و دست مستضعفین جهان گشوده‌ایم. و اگر تماشایش کنیم طبیعتا این غده سرطانی به سراسر دنیای مستضعفین طمع دارد!

مکتب امام بدون جبهه جهانی مستضعفین بی‌معنا بود و جبهه جهانی مستضعفین بدون مساله فلسطین یک پدیده ابر بود. مکتب امام بدون توجه به مساله فلسطین خودش یک مثال اسلام آمریکایی بود. مثل مکتب امامی که ما به صورت عملی در زندگی‌مان دنبال می‌کنیم! فلسطین یکی از مسائل ما آن هم در یکی از زیرشاخه‌های سیاست خارجی است.

پ ن ۱: اوایل طوفان الاقصی می‌گفت چرا نمی‌نویسی گفتم می‌خواهم تقویم فلسطین تمام شود و تاریخش شروع بشود! گفت یعنی چه؟ گفتم الان مد روز فلسطین است بگذار مساله روز که عوض شد و کنشگرانی که طبق تقویم موضوع عوض می‌کنند کنار رفتند، درباره موضوعی بنویسیم که با هویت ما پیوند دارد. با آینده ما!

پ ن ۲: آری آتش‌بس شده است اما برای از بین غده سرطانی اسرائیل آتش بس نیست. بسیار راه داریم. همان راه‌هایی که قبلا نرفتیم و راه‌هایی که باید باز کنیم. خلاصه امام وقتی آتش بس را قبول کرد تازه با ما از جنگ فقر و غنا گفت.

سنگ پای ظریف

ظریف درباره لایحه دولت درخصوص استفاده از ظرفیت نخبگان و متخصصان ایرانی خارج از کشور و برخورد مجلس با لایحه اصلاح قانون منع بکارگیری افراد در مشاغل حساس، گفت: ترجیح می‌دهم درباره خودم صحبت نکنم. دکتر پزشکیان پس از مشورت به بنده دستور دادند که به فعالیت خود در دولت ادامه دهم، وظیفه‌ام را انجام می‌دهم و ذهن خود را مشغول این مسائل نمی‌کنم.

وی با تاکید بر اینکه اصلاح این قانون کمترین ارتباط را با بنده داشت، ادامه داد: هدف، بکارگیری نخبگان و شایستگان در جایگاه هیات علمی و مدیریت دانشگاه‌ها و همچنین مشاغل است که به دلیل نگاه تهدیدمحور به ایرانیان خارج از کشور امکان بهره‌برداری از آنان فراهم نشده است و امیدواریم در تعامل سازنده بین دولت و مجلس این مشکل حل شود.

رژیم صهیونیستی در آستانه فروپاشی قرار دارد

حسین کنعانی مقدم

برنامه «گفتگوی سیاسی» رادیو گفت‌وگو با موضوع استیصال صهیونیسم و دومینوی آتش بس؛ از جنوب لبنان تا نوار غزه و با حضور دکتر حسین کنعانی مقدم استاد دانشگاه و کارشناس ارشد مسائل غرب آسیا به روی آنتن رفت.

حسین کنعانی مقدم با اشاره به شرایطی که در منطقه پس از طوفان الاقصی حاکم است، گفت: در یک سال گذشته، در کنار میدان، جنگ روایت‌ها و انتقال اطلاعات با هدف جنگ روانی به طور گسترده‌ای

گسترش یافته است که البته در این جنگ، ملت فلسطین و حزب الله لبنان بر اراده رژیم صهیونیستی غلبه کردند زیرا امروز مردم جهان نسبت به واقعیت‌هایی که در فلسطین رخ می‌دهد آگاه هستند و از رژیم کودک کش صهیونیستی اعلام انزجار می‌کنند.

وی با بیان اینکه رژیم صهیونیستی تلاش داشت تا سرزمین سوخته‌ای ایجاد کند، مردم غزه را کوچ دهد، حماس را از بین ببرد و اسرای خود را آزاد کند، تصریح کرد: امروز هیچ یک از اهداف سیاسی و نظامی رژیم صهیونیستی و شخص نتانیاهو محقق نشده است. در عوض، درون رژیم صهیونیستی درگیری‌های شدیدی بین نیروهای کابینه و اپوزیسیون به وجود آمده و دولت ائتلافی بنیامین نتانیاهو در آستانه سقوط قرار دارد. در چند ماه گذشته تعداد زیادی از اعضای کابینه و نفرت‌کیدی مجبور به استعفا شدند.

این استاد دانشگاه با اشاره به اینکه رژیم صهیونیستی در چند جبهه درگیر است، عنوان کرد: غزه، کرانه باختری، انصارالله یمن، حزب الله لبنان، حشد شعبی در عراق، و جولان مناطقی هستند که صهیونیست‌ها را درگیر خود کرده‌اند. این درگیری‌ها به شدت به وضعیت اقتصادی و نظامی رژیم آسیب زده و آن را به آستانه اضمحلال رسانده است. همچنین، جمهوری اسلامی به عنوان یک تهدید بالقوه و بالفعل علیه رژیم صهیونیستی مطرح است که طی عملیات‌های وعده صادق یک و دو ضربات مهلکی به آن وارد آورده‌ایم.

وی آتش بس در لبنان را تنها راه چاره رژیم صهیونیستی برای فرار از مهلکه در شرایط کنونی دانست و بیان کرد: مسئولین

نظامی و سیاسی رژیم صهیونیستی به شکست‌های خود اذعان می‌کنند و اعلام کرده‌اند که عقب‌نشینی از جنوب لبنان بدتر از شکست‌های قبلی است. این شکست‌ها به ویژه در جنگ ۳۳ روزه در سال ۲۰۰۶ و گزارش‌های بعدی آن مشهود است، که نشان‌دهنده عدم تحقق اهداف رژیم صهیونیستی در خلع سلاح و عقب راندن حزب الله دارد.

کنعانی مقدم در مصاحبه با رادیو گفت‌وگو اشاره کرد: پس از جنگ ۳۳ روزه کمیسیون متشکل از فرماندهان و قضات در رژیم صهیونیستی شکل گرفت که به بررسی جنگ پرداخت. گزارش منتشر شده از آن کمیسیون به صراحت اذعان می‌کرد جنگ ۳۳ روزه به شکست اسرائیل منجر شده است زیرا هیچ کدام از اهداف را محقق نکرده است. همان زمان هم شهید سید حسن نصرالله با استناد به همین گزارش، از شکست رژیم صهیونیستی گفت.

وی از آینده مبهم نخست وزیر رژیم صهیونیستی گفت و اظهار کرد: این وضعیت می‌تواند سرنوشت دولت نتانیاهو را تحت تأثیر قرار دهد، زیرا در گذشته نیز پس از انتشار گزارش‌های مشابه بعد از جنگ‌های پیشین، اعتراضات گسترده‌ای علیه دولت او شکل گرفت و صدها هزار نفر به خیابان‌ها آمدند که منجر به سقوط شد.

این کارشناس ارشد مسائل غرب آسیا با تصریح بر اینکه بدون تردید، اقدامات رژیم صهیونیستی در یک سال گذشته به وضوح نشان‌دهنده ضعف و فروپاشی آن است، گفت: امروز دولت بنیامین نتانیاهو بیش از هر زمان دیگری به پایان حیات سیاسی خود نزدیک شده است.

معارض و یا مخالف اسد

عباس طاهری

چند نکته در خصوص حوادث امنیتی و نظامی در سوریه:

۱. گروه‌های متجاوز به حلب سابقه و ماهیت کاملا تروریستی و تکفیری دارند و نامگذاری آن‌ها با واژه‌های «معارض و یا مخالف اسد» نه تنها خطای رسانه‌ای که مشروعیت بخشی سیاسی به آنان است.

۲. فراموش نکنیم مبنای تصمیم و اقدام نظامی و امنیتی در سوریه، حاکمیت دمشق و ارتش سوریه است و حضور برخی از نیروهای جمهوری اسلامی ایران و گروه‌های مقاومت

صرفا درحد مستشاری است و بر خلاف شایعات هنوز درخواست رسمی از ایران برای ارسال کمک نظامی (بر اساس معاهده بین دو کشور) نشده است.

۳. کش و قوس تحولات امنیتی و نظامی در حلب و سایر مناطق سوریه از سال ۸۹ تاکنون امری طبیعی و مسبوق به سابقه است و انگاره نابودی حاکمیت سوریه در پی سقوط تعدادی از مناطق روستایی و شهری غلط و خطرناک است.

۴. طرح آمریکایی، صهیونیستی بی‌ثبات سازی مجدد سوریه نشانه شکست محور غربی، عبری در مقابل محور مقاومت در حوزه لبنان و فلسطین در ماه‌های گذشته است.

۵. اعلام شعار ایوم، یوم المرحمه، و همچنین عدم ورود به منازل مردم حلب نشان می‌دهد تروریست‌ها از رفتارهای ضدانسانی و ضددینی در سوریه و عراق در سال‌های گذشته پیروزه در نبل و الزهرا، درس گرفته‌اند و

قصد دارند وجه ای خوب از خود نشان بدهند.

۶. تجربه بهره‌گیری قدرتمند گروه‌های تکفیری از تکنیک‌های عملیات روانی و شبکه‌های اجتماعی، در تبلیغ و نشر اخبار جعلی، ضرورت راستی آزمایی اخبار و سنجش صحت در گزارش‌های جنگ را بیش از پیش نمایان می‌کند.

۷. فلسفه فتنه جنگ گروه‌های تکفیری، کاشت نطفه جنگ در جبهه اسلامی و درمیان کشورهای منطقه و در مقابل ایجاد حاشیه امن برای جنایتکاران صهیونیستی و آمریکایی است. ضروری است نسبت به طرح مطالب انتقادی و اعتراضی علیه کشورهای اسلامی و همسایه حامی این گروه‌ها دقت لازم صورت گیرد و خط مبارزه با جنایتکاران صهیونیستی کاهش پیدا نکند.

میتوان در این میان از ظرفیت سازمان همکاری‌های اسلامی، اتحادیه عرب، اجلاس سران کشورهای اسلامی استفاده کرد.

سوریه در اخبار و سوریه در میدان!

از فرمانده میدان پرسیدند که اخبار سوریه نگران‌کننده است و برخی منابع نوشته‌اند فلان شهر هم سقوط کرد. فرمانده نگاهی کرد و گفت: «ما دو تا سوریه داریم، سوریه در اخبار و سوریه در میدان! آنها در رسانه پیروز می‌شوند و ما در میدان.» جنگ در سوریه افزون بر میدان، در فضای مجازی هم داغ شده و رسانه‌های صهیونیستی با روحیه مردم بازی می‌کنند، در حالی که در میدان آنگونه که آنها روایت می‌کنند، نیست.

تروریست‌های تکفیری با تکیه بر جنگ ترکیبی و ادراکی در تلاش هستند تحركات خود را بزرگنمایی کنند؛ در جنگ ادراکی آنچه در میدان جاری است، با آنچه اعلام الحربی تروریست‌ها منتشر می‌کنند، تفاوت چشمگیری دارد. باید دانست که در فرآیند جنگ، عملیات روانی و تولید اخبار غیر واقعی بخشی از جنگ به شمار می‌آید.

اکنون در سوریه، جنگ روایت‌هاست و هر کسی فارغ از صحت و سقم خبر زودتر اطلاع‌رسانی کند، افکار عمومی را در مسیر خود قرار داده است. طی چند روز اخیر، نمونه‌های نادرستی در بازنشر ویدئوهای سال‌های قبل، مانند ورود الجولانی به حلب، تصرف زندان و آزادی زندانیان به دست تروریست‌ها و ... مشاهده شد که نیازمند فراست و تیزبینی در مراجعه به مراجع خبری معتبر است. تجربه بهره‌گیری قدرتمند گروه‌های تکفیری از تکنیک‌های عملیات روانی و شبکه‌های اجتماعی بین‌المللی، ضرورت راستی‌آزمایی اخبار و سنجش صحت و اتقان در گزارش‌های جنگ را بیش از پیش می‌کند.

باید بر این نکته انگشت تأکید گذاشت که رسانه‌ها نمی‌توانند به مردم بگویند چگونه فکر کنند؛ اما می‌توانند تعیین کنند به چه فکر کنند. از مهم‌ترین کارکردهای رسانه، تعیین اولویت‌های ذهنی عموم مردم است. در فضای داخلی کشور نیز مشاهده شده است که گاهی مسابقه‌ای بدون فراخوان و نانوشته برای اعلان خبر و روایت منفی از پدیده‌هایی که در حال رقم خوردن است یا احتمال وقوع آن وجود دارد، شکل گرفته است!

به نظر می‌رسد، با ساز و کارهای موجود و وضعیتی که بر رسانه‌های امروز جامعه ما حاکم است از یک سو و ماهیت تحولات منطقه، دامنه آنها و سطح بحران‌های حادث شده از سوی دیگر پیاده‌سازی سناریوهای مطلوب را در ابعاد دفاعی و تهاجمی با مشکل جدی مواجه کند.

نکته پایانی اینکه به تعبیر برخی از اندیشمندان، مانند «ژان بودریار»، تصویر جنگ خلیج فارس در «سی‌ان‌ان» واقعی‌تر از خود جنگ بود. بدون تردید باید نگرش دستگاه‌ها به رسانه تغییر کند و ساز و کارهای اطلاع‌رسانی در مسائل ملی باید اصلاح شود. ورود سریع و جذاب به اتفاقات و پدیده‌ها، مسئله‌شناسی قوی، دانستن ادبیات و فنون اقناع، پرهیز از فضا سازی‌های گمراه‌کننده، روایتگری و روایت‌سازی صحیح در چارچوب الزامات، روش‌ها و تکنیک‌های تولید محتوا در فضای مجازی از مهم‌ترین عوامل پیشرفت در این مسئله است.

وظیفه فلسفه رواج فرهنگ در جامعه است

محسن‌رمدادی با حضور در استودیوی پخش زنده برنامه سوفیا با بیان این که فرهنگ به معنای ارزش‌های هنجاری شده در جامعه می‌باشد، گفت: هر جامعه سلسله ارزش و هنجارهایی دارد که اصول فرهنگی جامعه را تشکیل می‌دهد و جامعه به این ارزش‌ها، زنده است. از زمانی که فرهنگ در جامعه ساری و جاری باشد، با جامعه‌ای پویا و بالنده روبه‌رو هستیم و مردم هم از زندگی بهتری برخوردار خواهند شد.

وی با اشاره به نقش فرهنگ و فلسفه در زندگی روزمره گفت: فلسفه فرهنگ به چپستی فرهنگ می‌پردازد و برای جامعه و اجتماع اهمیت دارد.

رمدادی در بخشی دیگر از مصاحبه با رادیو گفت‌وگو درباره رابطه فرد و جامعه بر اساس حوزه فرهنگی اظهار کرد: فرهنگ مجموعه‌ای از ارزش‌هاست که در جامعه به هنجار تبدیل شده و به زندگی ما معنا می‌بخشد؛ از این‌رو همه افراد از فرهنگ برخوردار هستند.

برخی فلاسفه و فرهنگ پژوهان به برخی جوامع غیرانسانی نظیر حشرات و حیوانات اشاره دارند که ممکن است از فرهنگ بهره‌مند باشند. از این‌رو باید گفت وقتی گستره بیشتری از افراد به فرهنگ مقید باشند، بهتر در کنار هم زندگی خواهند کرد.

عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی با بیان این که انسان در بستر فرهنگ رشد خواهد کرد، ادامه داد: فرهنگ ارزش‌هایی در جامعه ترویج می‌دهد که معنای متعالی‌تری باید به زندگی افراد ببخشد. در این صورت زندگی سهل‌تر و زیباتر خواهد شد و مردم تعاملات بهتری با هم خواهند داشت.

فرهنگ می‌تواند انسان‌ها را در کنار یکدیگر قرار دهد؛ افراد با دنیاهای متفاوتی نسبت به یکدیگر روبه‌رو هستند و برخی معتقدند به دلیل وجود همین دنیاهای گوناگون، افراد توان برقراری ارتباط با یکدیگر را ندارند.

رمدادی ادامه داد: ما با وجود فرهنگ، می‌توانیم در کنار هم زندگی کنیم و فرهنگ بومی از همین‌جا نشئت می‌گیرد. برخی فرهنگ‌ها متهاجم هستند و دارای هجمه بیشتری می‌باشند. برخی فرهنگ‌ها نرم‌خو بوده و یا تعامل بیشتری برقرار می‌کنند. در این میان فرهنگ ایرانی اسلامی کاملاً به تعادل رسیده و با خوی مردم ایران که هزاران سال با هم زندگی کردند، تطابق یافته و بهترین نوع فرهنگی است که مردم را در کنار هم نگه می‌دارد.

وی با اشاره به منازعات شکل گرفته در جامعه گفت: در بسیاری موارد همسرنان توان زندگی درستی در کنار هم را ندارند چون فرهنگ در میان آن‌ها تضعیف شده است.

در حالی که فرهنگ ایرانی اسلامی، فرد را به سازگاری و صبر توصیه می‌کند و در مقابل فرهنگی است که دم را غنیمت می‌شمرد و لذت‌های فردی را در وهله اول قرار می‌دهد.

بررسی علوم انسانی بدون فلسفه ممکن نیست

در ادامه سید حسین فخر زارع، مدیر گروه فرهنگ پژوهی پژوهشگاه فرهنگ و مطالعات اجتماعی که به‌صورت تلفنی با برنامه سوفیا همراه بود، با بیان اینکه هر علمی و خاصه علوم انسانی بدون پشتوانه عمیق فلسفی ناممکن هستند، افزود: اگر یک علم به منصفه ظهور برسد، با چالش‌های عمیق روبه‌رو می‌شود.

پشتوانه فلسفی پویا و پژوهش دانش را توجیه کرده و به عمق آن می‌افزاید و از طرفی دانش را در محک و میزان محک‌های می‌سنجد و حتی ناترازی آن را نشان می‌دهد.

از این‌رو اگر فرهنگ را از جنبه‌های نظری بنگریم، چند گام به عقب بر خواهیم داشت تا به پشتوانه‌های فلسفی بنگریم؛ پژوهشگاه نیز به این مهم اقبال داشته است.

وی افزود: همچنین فلسفه عرفان، کلام، اجتماع، اقتصاد، سیاست و... مورد رصد این پژوهشگاه بوده است؛ البته ما حرف اول و آخر را نمی‌زنیم بلکه این مقدمه از سوی پژوهشگاه کلید زده شد تا فلسفه علوم مختلف تبیین شود.

فخر زارع ادامه داد: فلسفه، شأن فرهنگ را افزایش داده و آن را توجیه‌مند می‌کند و از طرفی غسل میان امر شخصی و عمومی و فراق و ستیز و دوگانه‌ها در بحث فرهنگ و اجتماع را نمایان می‌سازد و پاسخی برای آن پیدا می‌کند.

فرهنگ پژوهان غربی نیز این مسیر را پیموده‌اند و این‌گونه نیست که مدرنیسم فقط در برون‌دادهای عینی خود را نمایان سازد بلکه فلسفه فرهنگ در دیگر جوامع نیز نفوذ و گسترش یافته است.

البته فرهنگ فعلاً در حوزه مدرن مورد توجه است و جامعه ما فرهنگ را با لایه‌های بیرونی و قشری می‌شناسد و کمتر به کانون، مغز و هسته اصلی فرهنگ توجه دارد و در این‌بین تقدم لایه نظری فرهنگ از دیگر شقوق و پوسته‌های فرهنگ، مهم‌تر است.

وی با بیان این که نظام هنجاری و ارزشی ما بدون اتکا به تبیین‌های نظری نتیجه‌بخش نخواهد بود، به رادیو گفت‌وگو گفت: فرهنگ تعاریف بسیار زیادی دارد و ۴۰۰ تعریف را به خود اختصاص می‌دهد و هر تعریفی هم یک زاویه به خود گرفته و به تحلیل و بررسی رسیده است.

فخر زارع فلسفه فرهنگ را به‌عنوان توجه به نظامات مختلف فرهنگ دانست و افزود: باید به نظامات ارزشی، رفتاری و هنجاری و بینشی توجه کنیم و باید در تمام قسمت‌ها به شکلی متعادل، قدم برداریم تا به یک تعریف درست برسیم.

باید درون‌مایه اصلی و عناصر فرهنگ را در نظر بگیریم تا بدانیم چه قدم‌هایی باید در عرصه فرهنگ برداشته شود؛ در این صورت مغز متفکر فرهنگ که باورها و تبیین‌های نظری است، به‌عنوان روح جامعه - به تعبیر رهبری - نمود می‌یابد.

لذا فرهنگ پژوهان نیز باید به این روح پردازند؛ چنان‌چه اگر یک ارزش و دانش در غرب امتداد یافته، به تبیین‌های نظری آن توجه شده تا اثرگذاری بیشتری داشته باشد.

فرهنگ یکی از مهم‌ترین نظامات اجتماعی کشورهاست

همچنین مسعود اسماعیلی، دبیر علمی همایش فلسفه فرهنگ با اشاره به تنوع فرهنگی در طول تاریخ اظهار کرد: در میان هر قوم و مردم، یک نوع فرهنگ شکل می‌گیرد و همین فرهنگ نیز گاه درون خود به شقوق مختلف تبدیل می‌شود.

وی با بیان این که فرهنگ از لایه‌های هنجاری، عملی، ارزشی و... برخوردار است، افزود: گاه احساس می‌شود با یک دیدگاه جزئی‌نگر

نمی‌توان به فرهنگ توجه کرد و خوب است به تجربه تاریخ کشورهای غربی نیز توجه کنیم. این کشورها در مدت زمانی تصور می‌کردند باتوجه به نظامات سیاسی و حقوقی در جامعه می‌توان پیش رفت و نیازی به توجه به فرهنگ نیست ولی به بن‌بست خوردند و فرهنگ را نیز به‌عنوان یکی از نظامات در نظر گرفتند.

اسماعیلی ادامه داد: فرهنگ تمام نظامات اجتماعی را در خود جمع می‌کند؛ پس به یک دیدگاه و روش نیاز دارد که کل‌نگر باشد چون اگر با دیدگاه جزئی‌نگر سراغ فرهنگ برویم، بخش‌هایی از جامعه را به سامان خواهد کرد ولی مسائل کلان را نمی‌توان با دیدگاه جزئی‌نگر سرسامان داد.

در کشورهایی هم که فلسفه به‌صورت سنتی رواج دارد، دانش فلسفه فرهنگ در آن‌ها متولد شده است؛ حتی کشورهایی که از روش فلسفی استفاده می‌کنند، به دانش در ازای فلسفه فرهنگ به شق سنتی فلسفه دست نمی‌یابند.

در مورد فلسفه فرهنگ دو دیدگاه وجود دارد؛ یکی می‌گوید فرهنگ وجود حقیقی دارد و برخی فلاسفه غربی و بسیاری فیلسوفان اسلامی به اجزای اعتباری فرهنگ قائل هستند ولی قطعاً ریشه فرهنگ به امور غیراعتباری و ذات عقلی و طبیعت انسان بازمی‌گردد.

وی با بیان این که فرهنگ یک روح واحد است، افزود: فرهنگ وجود حقیقی دارد و فلسفه اسلامی نیز بدان اشاره دارد. مل دیدگاه مقابل فرهنگ را دارای وجودی حقیقی نمی‌دانیم اما همه دانشمندان آن را به‌عنوان یک کل می‌نگرند و از این‌رو کشورهایی که نظامات اجتماعی را سامان دادند ولی باز هم به بن‌بست خوردند، دریافتند که فرهنگ یک حلقه مفقوده است.

توجه به مسائل کلیدی در روش‌شناسی فلسفه فرهنگ

در بخشی دیگر از این برنامه در رادیو گفت‌وگو مالک شجاعی عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی با اشاره به درس‌هایی که ایران معاصر از فرهنگ دریافت می‌کند، گفت: پژوهشگران فلسفه بر اساس روش‌شناسی فلسفی، دریافته‌اند که ابتدا باید مفاهیم کلیدی را در نظر گرفت.

باید دانست فرهنگ چیست و چه تعریفی از آن ارائه می‌شود؛ امروز در هر سو سخن گفتن از فلسفه و تنوع فرهنگی نمود و ظهور دارد.

وی ادامه داد: ما با طیفی از انگاره‌ها مواجهیم که شبکه‌ای پیچیده از ارزش‌ها و اخلاقیات و حقوق و آداب‌وسوم و شیوه زندگی و آرزوها و رویاها و خاطر‌هاست که زینت جهان انسان را تشکیل داده و به جهان معنا می‌دهد.

در این صورت باید باورها و نیاید تعریف شده که آمیزه‌ای از حکمت نظری و فلسفه عملی است و فرهنگ را تعریف می‌کند.

وی با بیان این که انسان ایرانی به فرهنگ ایرانی آراسته است، افزود: فرهنگ ایرانی جز یکی از فرهنگ‌های سرآمد بوده و در دوران‌هایی بر دنیا حکومت می‌کرد.

حتی کسانی که در تاریخ‌نگاری، توجه ویژه‌ای به اروپا دارند، در نهایت مطلب را از شرق و ایران شروع کرده‌اند؛ پس فلسفه فرهنگ به طرح پرسش‌های بنیادین درباره ماهیت و ساختار و چپستی و اثرگذاری فرهنگ در گرایش مردمان به این مهم می‌پردازد.

ارتباط میان علم عصب‌شناسی با فرهنگ چیست؟

حسین‌عبادتی در پنل «فلسفه فرهنگ و دیگر علوم» در همایش ملی فلسفه فرهنگ با تأکید بر دیدگاه‌های رهبر معظم انقلاب که در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی در تهران و قم برگزار شد گفت: در دهه‌های اخیر، علوم عصب‌شناختی به‌عنوان شاخه‌ای میان‌رشته‌ای، به بررسی تعاملات پیچیده بین مغز و رفتارهای انسانی پرداخته است. یکی از حوزه‌های مورد توجه در این علم، مطالعه تأثیرات متقابل فرهنگ و ساختارهای عصبی است. فرهنگ، به‌عنوان مجموعه‌ای از باورها، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای مشترک در یک جامعه، نقش بسزایی در شکل‌گیری و تکامل رفتارهای انسانی ایفا می‌کند. از سوی دیگر، مغز انسان به‌عنوان مرکز پردازش اطلاعات و تصمیم‌گیری، تحت تأثیر تجربیات فرهنگی قرار می‌گیرد. مطالعات نشان می‌دهند که تجربیات فرهنگی می‌توانند ساختار و عملکرد مغز را تغییر دهند. به‌عنوان مثال، پژوهش‌ها حاکی از آن است که افراد از فرهنگ‌های مختلف، در پردازش اطلاعات بصری و شناختی تفاوت‌هایی نشان می‌دهند که این تفاوت‌ها در فعالیت‌های مغزی آن‌ها منعکس می‌شود.

این دانش‌آموخته دکتری فلسفه اخلاق افزود: این یافته‌ها نشان می‌دهند که فرهنگ نه تنها بر رفتار و تفکر افراد تأثیر می‌گذارد، بلکه می‌تواند ساختارهای عصبی مرتبط با این فرآیندها را نیز تحت تأثیر قرار دهد. از سوی دیگر، ساختارهای عصبی مغز نیز می‌توانند بر شکل‌گیری و انتقال فرهنگ تأثیر بگذارند. به‌عنوان مثال، نورون‌های آینه‌ای که در تقلید و یادگیری مشاهده‌ای نقش دارند، می‌توانند به انتقال رفتارها و هنجارهای فرهنگی کمک کنند. این نورون‌ها به فرد امکان می‌دهند تا رفتارهای دیگران را مشاهده کرده و آن‌ها را در رفتار خود بازتاب دهند، که این فرآیند در یادگیری اجتماعی و انتقال فرهنگ بسیار مؤثر است؛ بنابراین، بررسی تعاملات بین علوم عصب‌شناختی و فرهنگ می‌تواند به درک عمیق‌تری از چگونگی شکل‌گیری رفتارهای انسانی و تأثیرات متقابل بین مغز و محیط فرهنگی منجر شود. این رویکرد میان‌رشته‌ای، با ترکیب دانش‌های مختلف، به تحلیل جامع‌تری از رفتارهای انسانی و ریشه‌های آن‌ها می‌پردازد.

این استاد دانشگاه در ادامه به بیان دیدگاه خود درباره موضوع عصب‌شناختی به فرهنگ پرداخت و توضیح داد: مغز انسان دارای ساختارهایی است که به طور مستقیم بر رفتارها و هنجارهای فرهنگی تأثیر می‌گذارد. از جمله این ساختارها می‌توان به قشر پیش‌پیشانی (Prefrontal Cortex)، سیستم لیمبیک اشاره کرد. قشر پیش‌پیشانی که به تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی و رفتارهای اجتماعی مرتبط است، نقش مهمی در درک و رعایت هنجارهای اجتماعی و فرهنگی ایفا می‌کند. مطالعات نشان داده‌اند که این بخش از مغز هنگام پردازش مسائل اخلاقی و اجتماعی فعال‌تر می‌شود، به‌ویژه هنگامی که فرد با تعارضات فرهنگی روبروست. علاوه بر این، سیستم لیمبیک، به‌ویژه آمیگدال، در تنظیم عواطف و پاسخ‌های هیجانی به هنجارهای اجتماعی نقش دارد. به عنوان مثال، تحقیقاتی که بر فعالیت مغزی در پاسخ به محرک‌های فرهنگی انجام شده، نشان داده است که این بخش از مغز می‌تواند به واکنش‌های هیجانی نسبت به نقض هنجارهای فرهنگی پاسخ دهد. همچنین، هیپوکامپ، که مسئول حافظه بلندمدت است، در یادگیری و حفظ اطلاعات فرهنگی نقش مهمی دارد. توانایی ذخیره و بازیابی اطلاعات مرتبط با رسوم، زبان، و رفتارهای فرهنگی به فعالیت این ناحیه بستگی دارد. این نشان می‌دهد که ساختارهای مغزی نه تنها رفتارهای فردی را تحت تأثیر قرار می‌دهند، بلکه به طور غیرمستقیم در تثبیت و انتقال هنجارهای فرهنگی نیز مؤثر هستند.

وی در بخش دیگری از صحبت خود درباره مفهوم نورون‌های آینه‌ای و نقش آن‌ها در یادگیری اجتماعی و فرهنگ سخن گفت و توضیح داد: نورون‌های آینه‌ای (Mirror Neurons) یکی از کشفیات برجسته در علوم عصب‌شناختی هستند که تأثیر آن‌ها بر یادگیری اجتماعی و انتقال فرهنگ به طور گسترده بررسی شده است. این نورون‌ها که نخستین بار در مغز میمون‌ها کشف شدند، هنگامی فعال می‌شوند که فرد عملی را انجام می‌دهد یا شاهد انجام همان عمل توسط دیگری است. در زمینه فرهنگ، نورون‌های آینه‌ای به ما این امکان را می‌دهند که رفتارهای دیگران را مشاهده کرده، تقلید کنیم، و

ترجمه جدید «خیره به خورشید نگرستن» روانه بازار کتاب شد.

ترجمه جدید کتاب «خیره به خورشید نگرستن» غلبه بر هراس از مرگ» از سوی نشر خوب وارد بازار کتاب شد.

در معرفی کتاب آمده است: نه می‌توان خیره به خورشید نگرستن و نه خیره در چشمان مرگ. تمامی ما لحظاتی در زندگی خود به مرگ، این تنها واقعیت مسلم زندگی، اندیشیده‌ایم. اما چگونه می‌توانیم با اضطراب مرگ زندگی کنیم و سایه سنگینش را از سر روزهایمان برداریم؟ اروین یالوم در این کتاب که به گفته خود بیان تجربیاتی شخصی است، به روان‌ترین شکل ممکن به مفهوم مرگ می‌پردازد و به‌جای انکار مرگ در چشمانش خیره می‌شود و تلاش می‌کند آن را درک کند.

در بخشی از متن کتاب آمده است: «اپیکور عقیده داشت که رسالت فلسفه، تسکین رنج‌های بشر است. منشأ اصلی رنج‌های بشر چیست؟ اپیکور درباره پاسخ این سؤال هیچ شکی نداشت: منشأ رنج‌هایمان هراس همیشگی ما از مرگ است.»

این کتاب با ترجمه مریم ربیعی در ۲۱۶ صفحه و با قیمت ۲۰۵ هزار تومان روانه بازار کتاب شده است.

آن‌ها را به بخشی از رفتارهای خود تبدیل کنیم. این فرآیند برای انتقال رسوم، هنجارها، و رفتارهای فرهنگی ضروری است. به عنوان مثال، کودکانی که از والدین خود رفتارهای اجتماعی خاصی را یاد می‌گیرند، از طریق این نورون‌ها قادر به تقلید رفتارها و پذیرش هنجارهای فرهنگی هستند. از سوی دیگر، این نورون‌ها نقش مهمی در همدلی و درک دیگران ایفا می‌کنند، که پایه‌ای برای تعاملات اجتماعی پیچیده در جوامع فرهنگی است. به عبارت دیگر، نورون‌های آینه‌ای به فرد کمک می‌کنند تا با درک رفتار و احساسات دیگران، ارتباطات مؤثر و متناسب با هنجارهای فرهنگی برقرار کند.

«معارضه مسلح سوریه» چه هست و چه نیست؟!

علیرضا کمیلی

معارضه مسلح سوریه خیلی متنوع است و اینجا فقط درباره حرکت تحریر الشام که با رهبری «بومحمد الجولانی» نماینده سابق القاعده در سوریه، این روزها صدا کرده، می نویسیم چرا که در افواه ایرانیان، این جریان به غلط «صهیو-تکفیری» نامیده می شود که صحیح نیست با این توضیح:

این جریان هم مثل طالبان می تواند در دسته «سلفی جهادی» دیده شود با این تفاوت که یکی ریشه در دیوبند دارد و خوش خیم تر است و اینک در دولت خود، سه معاون وزیر شیعه هم دارد و دیگری گرچه انشعابی از اخوان است ولی بدلیل تعارضات نظامی و نفوذ برخی افکار افراطی، تندتر است!

این جریان با داعش تکفیری جنگیده و کلی کشته داده اند ولی این بمعنای رابطه خوب با شیعه نیست چرا که برخی اعمال او را شرک و حرام می دانند. البته این روزها بعد از محاصره نبلو الزهرا، آنها را نکشند و به آنها اجازه خروج دادند. ایمن الظواهری، رهبر القاعده جهان، همواره به پیروان خود توصیه می کرد که شیعه دشمن ما نیست.

عمده مسیحی هایی که با آنها جنگیدند را نیز نکشند و فعلا از آنها جزیه هم نگرفتند. نصیری یا علوی ها را فرقه ای خارج اسلام می دانند -مانند برخی فقههای شیعه- و معتقدند اگر مسلمان شده و قبل از سیطره بر آنها تسلیم شوند، بخشیده خواهند شد هر چند که صدها تن از مسلحین را کشته باشند!

آنان بدلیل جنگ گذشته با حزب... لبنان، کینه زیادی از او دارند ولی حامی غزه و دشمن اسرائیل می باشند هر چند تاکنون به فکر درگیری با او نبوده اند! فعلا به فکر توسعه درگیری خارج سوریه نیستند و تمایلی به رویارویی با آمریکا ندارند تا تثبیت قدرت کنند.

در بدنه آنها افراد تندرو و حتی تکفیری وجود دارد ولی رویه فکری رایج این جریان همین هاست که مورد تصریح رهبرشان در مصاحبه چند سال قبل با الجزیره بوده است.

اینکه اینها افرادی را از نقاط مختلف جهان جمع کنند و کشوری را بهم بریزند حتما مشروع نیست. همچنین در زمانه درگیری غزه، گشودن این جبهه، عملا تضعیف غزه و موجب خوشحالی رژیم صهیونی بود ولی این حماقت خیانت بار، بمعنای صهیونیست بودن نیست!

معلوم نیست اگر اینها سیطره یابند راه رسیدن سلاح به حزب... را باز بگذارند و با ایران رابطه ای داشته باشند ولی منفی هم نیست چنانچه در زمان بحران قبل، به حرف شهید همدانی اعتماد داشتند و به تعهدات خود هم عمل کردند. اساسا راه گفتگو با آنها بسته نیست. یادمان نرود که شکنجه های آنان در زندان های حزب بعث سوریه و کشتار مردم غیرنظامی عامل اصلی نفرت شان از رژیم سوریه می باشد.

شیرین زارع پور

طرح آتش بس میان دولت لبنان و رژیم صهیونیستی پس از چهار دوره مذاکرات نفس گیر در ساعت ۵ و نیم صبح چهار روز گذشته به وقت تهران و ساعت ۴ و نیم وقت بیروت، وارد مرحله اجرا شد. این پیش نویس آتش بس که توسط آمریکا ارائه شده، شامل آتش بس ۶۰ روزه و نظارت کمیته ای به ریاست آمریکا بر اجرای آن است. متن ادعایی توافق آتش بس که در دوازده بند توسط رسانه های عبری منتشر شده، به این شرح است:

- حزب الله و همه گروه های مسلح دیگر در اراضی لبنان هیچ اقدام هجومی علیه اسرائیل انجام نخواهند داد.

- اسرائیل هم هیچگونه اقدام نظامی تهاجمی علیه اهداف در لبنان از جمله روی زمین، هوا و دریا انجام نخواهد داد.

- اسرائیل و لبنان اهمیت قطعنامه ۱۷۰۱ شورای امنیت را به رسمیت می شناسند.

- این تعهدات، حق اسرائیل یا لبنان را برای استفاده از حق ذاتی در دفاع از خود نمی کند.

- نیروهای امنیتی و نظامی رسمی لبنان تنها نیروهای مسلح خواهند بود که مجوز حمل سلاح و به کارگیری آن را در جنوب لبنان دارند.

- هر گونه فروش، واردات و تولید سلاح یا مواد مربوط به اسلحه در لبنان تحت نظارت و کنترل دولت این کشور خواهد بود.

- تمامی تاسیسات بدون مجوز مربوط به تولید تسلیحات و مواد مرتبط با سلاح برچیده خواهند شد.

- تمام زیرساخت ها و مراکز نظامی و سلاح های بدون مجوز که تعهدات مذکور را رعایت نمی کنند، برچیده و مصادره می شوند.

- کمیته ای مورد قبول اسرائیل و لبنان تشکیل خواهد شد که بر اجرای این تعهدات نظارت دارد و آن را تضمین می کند.

- اسرائیل و لبنان هر گونه نقض احتمالی تعهدات را به کمیته ناظر و نیروهای یونینف ابلخ خواهند کرد.

- لبنان، نیروهای امنیتی رسمی و نیروهای نظامی خود را در مرزها، گذرگاه ها و خطی که در منطقه جنوبی در طرح استقرار، توضیح داده شده است، مستقر خواهد کرد.

- اسرائیل به تدریج طی ۶۰ روز نیروهای خود را به جنوب خط آبی می برد.

- آمریکا بر روی تقویت مذاکرات غیر مستقیم میان اسرائیل و لبنان تا رسیدن به مرزهای زمینی مورد توافق دو طرف تلاش خواهد کرد.

پیش نویس آتش بس، واکنش های متفاوتی را در پی داشته است. آمریکا و فرانسه هر دو با تضمین این آتش بس، با انتشار بیانیه مشترکی انتظارات خود را اعلام کرده اند. جو بایدن، رئیس جمهور آمریکا این آتش بس را به معنای «توقف دائمی خصومت ها» دانسته است. این در حالی است که وی روز گذشته چراغ سبز خود را نشان داده و در جمع خبرنگاران گفته بود: «من خبر خوبی از خاورمیانه دارم. من با نخست وزیران لبنان و اسرائیل صحبت کرده ام و خوشحالم که اعلام کنم: آنها پیشنهاد ایالات متحده برای پایان دادن به درگیری ویرانگر میان اسرائیل و حزب الله را پذیرفته اند.»

در این بیانیه آمده است: «امروز، پس از چند هفته دیپلماسی خستگی ناپذیر، اسرائیل و لبنان توقف درگیری ها بین خود را پذیرفتند. اعلامیه امروز نبرد در لبنان را متوقف می کند و اسرائیل را از تهدید حزب الله و دیگر سازمان های حاضر در لبنان ایمن می کند. این اعلامیه شرایطی را برای بازگرداندن آرامش پایدار

گزارشی از واکنش ها پس از آتش بس

به طور مثال رئیس شورای شهرک المطله در مصاحبه با کانال ۱۳ اسرائیل، توافق آتش بس را توافقی تحقیرآمیز و تاسف بار پس از تخریب ۷۰ درصد از خانه های این شهرک عنوان کرده است. رئیس شورای شهرک صهیونیست نشین میتا آشر نیز به این شبکه گفته است: «اگر این توافق امضا شود، در سال های آینده شاهد حزب اللهی قدرتمندتر و سرسخت تر خواهیم بود و بهای آن را با خون خواهیم پرداخت.»

به گزارش بی بی سی، بر اساس این آتش بس، هیچ منطقه حائل تحت اشغال اسرائیل در جنوب لبنان وجود نخواهد داشت. همچنین آمریکا ریاست کمیته پنج کشوری که برای نظارت بر اجرای آتش بس تشکیل شده است، را بر عهده دارد. بر اساس این آتش بس، دولت لبنان بر خرید و تولید تسلیحات در این کشور نظارت خواهد داشت. همچنین بر اساس این پیش نویس، نیروهای حزب الله باید به شمال رودخانه لیثانی عقب نشینی کنند و ارتش لبنان در طول مرز مستقر شود، و در مقابل، ارتش اسرائیل نیز باید خاک لبنان را ترک کند. البته تاکنون جزئیات زیادی از مفاد این آتش بس به صورت رسمی اعلام نشده است.

محمد رعد رئیس فراکسیون وفاداری به مقاومت در پارلمان لبنان، در سخنانی اعلام کرده بود: «مقاومت اسلامی لبنان هرگز از تبادل نظر با دیگران به ویژه در موردی که مربوط به حاکمیت، استقلال ملی و سرنوشت کشور است خودداری نمی کند و با تواضع، اعتماد و عزت در این زمینه رفتار می کند. وی افزود:

اما تجربه تلخی در برابر رژیم صهیونیستی و دکتترین نظامی و اصولی که مواضع و پروژه های این رژیم بر مبنای آن است، وجود دارد. منبع تهدید ادامه دار علیه حاکمیت ملی و امنیت و ثبات کشور ما، همواره وجود دشمن صهیونیستی بوده است که طمع ورزی های راهبردی و ایدئولوژیکی زیادی در لبنان دارد و این موضوع بر هیچ یک از اندیشمندان جهان، کارشناسان دینی و پژوهشگران سیاسی و تاریخی پوشیده نیست. دغدغه ما این است که مسائل مربوط به حاکمیت و امنیت ملی خود را بر اساس محافظت راهبردی از کشور در برابر تهدیدات دشمن صهیونیستی و خطرات آن تدوین کنیم.

این مقام حزب الله افزود که بنابراین با توجه به این قواعد و همه ملاحظاتی که اشاره کردیم، مقاومت اسلامی لبنان در برابر هر پیشنهاد یا طرحی که حداقل قواعد مذکور را رعایت کند و بر مبنای محافظت از حاکمیت لبنان و امنیت ملی آن و محافظت از کشور در برابر تهدیدات دشمن صهیونیستی باشد، با روی گشاده برخورد می کند؛ زیرا بدون رعایت این قواعد، ثبات لبنان و حاکمیت آن در معرض نوسانات مربوط به خلق و خو و منافع دشمن صهیونیستی قرار می گیرد.»

ایجاد می کند و به ساکنان دو طرف اجازه می دهد تا به صورت ایمن به خانه های خود در هر دو طرف خط آبی بازگردند. ایالات متحده و فرانسه با اسرائیل و لبنان همکاری خواهند کرد تا اطمینان حاصل کنند که این ترتیبات به صورت کامل عملی و اجرایی می شود. ما مصمم هستیم تا از تبدیل شدن این درگیری به چرخه درگیری هاو خشونت ها جلوگیری کنیم. ایالات متحده و فرانسه همچنین متعهد به رهبری و حمایت از تلاش های بین المللی برای ظرفیت سازی نیروهای مسلح لبنان و همچنین توسعه اقتصادی در سراسر لبنان برای پیشبرد ثبات و رفاه در منطقه هستند.»

عاموس هوکشتاین فرستاده ویژه آمریکا در منطقه با تاکید بر دائمی بودن آتش بس، در گفتگو با شبکه خبری الجزیره تاکید کرده که آتش بس موجود در لبنان دائمی است و به اقدامات خصمانه پایان می دهد. وی گفته است: «ما نمی خواهیم حوادث سال ۲۰۰۶ در زمان پایان جنگ تکرار شود و توافق باید کاملاً به اجرا گذاشته شود، همه بندهای توافق باید اجرا شود و مبنای قطعنامه ۱۷۰۱ نیز به همراه ابزار نظارت، ضامن این روند خواهد بود.» هوکشتاین ابراز امیدواری کرده است که از طریق این توافق تمام خشونت هایی که طی چند دهه در منطقه شاهد آن بوده است، به پایان برسد.

سازمان ملل نیز از این آتش بس استقبال کرده است. هماهنگ کننده ویژه سازمان ملل متحد در لبنان با انتشار بیانیه ای اعلام کرده است: «این توافق شروع یک فرایند حساس براساس اجرای کامل قطعنامه ۱۷۰۱ (۲۰۰۶) است که امنیت و آرامش را به غیرنظامیان در دو طرف «خط آبی» برمی گرداند. با این حال، تضمین پایداری این توافق نامه مستلزم کار جدی و تعهد کامل و مستمر از سوی طرفین است.»

جوزف بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا نیز با انتشار پیامی در شبکه اجتماعی «ایکس» اعلام کرده که اجرای کامل قطعنامه ۱۷۰۱ شورای امنیت سازمان ملل امری ضروری است و بار دیگر از رهبران لبنان دعوت می کند تا با انتخاب رئیس جمهور، مسئولیت سیاسی خود را بر عهده بگیرند.

آنانا باثربوک، وزیر خارجه آلمان با استقبال از طرح صلح پیشنهادی آمریکا و فرانسه برای پایان منازعه در لبنان، آن را زمینه ساز استقرار صلح و آرامش در خاورمیانه دانسته است. باثربوک در بیانیه ای اعلام کرده: «توافق صلح میان حزب الله و اسرائیل و استقرار آتش بس در لبنان پرتوی امید برای تمامی خاورمیانه است.»

نجیب میقاتی نخست وزیر دولت پیشبرد امور لبنان، از حصول آتش بس استقبال کرده و آن را گامی مهم در جهت ثبات، بازگشت آوارگان به خانه های خود و آرامش منطقه می داند. میقاتی بر تعهد به اجرای قطعنامه ۱۷۰۱ سازمان ملل، تقویت حضور نیروهای ارتش لبنان در جنوب این کشور و همکاری با نیروهای حافظ صلح سازمان ملل تاکید کرده و از رژیم صهیونیستی خواسته است به آتش بس کاملاً متعهد باشد و طبق قطعنامه سازمان ملل، از جنوب لبنان عقب نشینی کند.

در عین حال بسیاری از شخصیت های صهیونیستی به خصوص رؤسای شهرک های صهیونیست نشین در شمال فلسطین اشغالی علناً کابینه نتانیاهو را برای پذیرش آتش بس مورد انتقاد شدید قرار داده و آن را «سرافکندگی برای اسرائیل» توصیف کرده اند.

سرافعی تروریست را باید زد

یا همان تروریست های تحریر الشام در ادب متحد و ارتش ملی تشکیل شد و با کمک ترکیه به نیروهای کرد حمله کردند.

چند سال قبل هم ماجرای ارسال کامیون های حامل اسلحه برای تروریست ها از مرز ترکیه برای دولت اردوغان در سراسر شد. یاسین اکتای، عضو حزب عدالت و توسعه بعد از این اتفاق گفته بود آنکارا مستقیم تأمین تسلیحات، غذا، خوراک، لباس و آموزش نیروهای مسلح سوریه را برعهده دارد. حتی روزنامه «واشنگتن پست» نوشته بود اکثر تجهیزات نیروهای مسلح ضد دولت سوریه از سوی ترکیه تأمین می شود. به قدری تحرکات ترکیه در سوریه افشا شده بود که شبکه خبری «سی ان ان ترک» در گزارشی عنوان کرد قلب ترکیه، مناطقی همچون «دوزجه» و «اداپازاری» به مراکز تجمع تروریست ها تبدیل شده است.

■ اما گروه های تروریستی متحد شده چه کسانی هستند؟

جبهه الوطنی التحریر سال ۲۰۱۸ با اتحاد ۱۱ گروه مسلح از تروریست ها که از گروه های وابسته به ارتش آزاد سوریه بودند تشکیل شد. این تشکیلات به فرماندهی فضل الله الحجی و ملحق شدن گروه های قبلی الشام، الجیش ادب الحری، الفرقة الساحلیه اول، الجیش الثانی، الفرقة الساحلیه دوم، الجیش النخبه، پیاده نظام، جیش النصر، شهدا الاسلام (فصائل داربا)، لوا الحریه و فرقه ۲۳ مناطق شمالی سوریه در ائتلاف با یگان های مسلح ترکان سوریه و با حمایت مالی و سیاسی یکی از کشورهای همسایه سوریه شکل گرفته است.

■ وضعیت میدانی به چه شکل است؟

تروریست های ساکن ادب نام عملیات خود را «ردع العدوان» اعلام کردند. این عملیات با حملات موشکی و پهپادی شروع شد.

المشترک، الجبهه الشامیه، جیش العزه، صقور الشمال، انصار التوحید، حزب التکرستان، المجلس الثوری لاهل الشام و احرار الشام.

■ رابطه جبهه النصره با اسرائیل چگونه است؟

اسمدار پری، روزنامه نگار اسرائیلی که روابط نزدیکی با منابع اطلاعاتی اسرائیل دارد، در گزارشی فاش کرد تل آویو با نیروهای وابسته به القاعده یعنی همان جبهه النصره که سال ها شاخه القاعده در سوریه بود ارتباط دارد. حتی برای این موضوع اسرائیل یک اردوگاه مرزی برای خانواده های جنگجویان سوری دارد. همچنین برخی دیگر، از دیدارهای پرسنل نظامی اسرائیل و فرماندهان النصره در گذرگاه قنیه، خط آتش بس که اراضی تحت کنترل سوریه را از اراضی اشغالی اسرائیل در بلندی های جولان جدا می کند، عکس گرفته اند.

این موارد را باید در کنار تصاویری از بنیامین نتانیاهو گذاشت که به بیمار تروریست سوری در حال درمان در بیمارستان صحرایی ارتش اسرائیل سر می زند که از نیروهای جبهه النصره بود. در این رابطه وال استریت ژورنال نوشته بود اسرائیل مرزهای خود را با سوریه باز کرده بود تا به تروریست های جبهه النصره و القاعده که در جریان جنگ داخلی مجروح شده اند، خدمات درمانی ارائه کند.

■ رابطه تروریست ها با ترکیه و عربستان چیست؟

اردوغان، رئیس جمهور ترکیه بارها تأکید کرده این کشور به دولت سوریه اجازه نمی دهد کنترل اراضی در ادب (مقر تروریست ها) را در دست بگیرد. روزنامه «الاهرام» مصر در سال های قبل نوشته بود سعودی ها و قطری ها ۴۰ درصد بودجه ائتلاف جیش الفتح را تأمین می کنند که این عدد بسیار بی سابقه است. حتی ارتش ترکیه به صورت علنی از تروریست های سوری استفاده می کند. چهارم اکتبر (دوازدهم مهر) ۲ سال قبل، یعنی ۵ روز پیش از نخستین حمله ترکیه به شمال شرق سوریه، ارتش ملی سوریه با جبهه آزادی بخش

محسن فرجامی

خبر غافلگیرکننده بود: تروریست های موسوم به «تحریر الشام» عملیاتی را در غرب حلب از ادب آغاز کردند و به ادعای برخی رسانه های عربی و نزدیک به تروریست ها چندین شهر و روستای کوچک در غرب استان حلب را تصرف کردند. مناطقی که طبق توافق سال ۲۰۲۰ آستانه که توسط ترکیه، روسیه و دولت سوریه به امضا رسید، باید منطقه آتش بس اعلام می شد اما تروریست ها با امکانات غربی و منطقه ای عملیاتی را برای تصرف این مناطق آغاز کردند.

■ چه گروه های عملیات را آغاز کردند؟

جبهه فتح الشام: این گروه همان جبهه النصره سابق به سرکردگی «محمد جولانی» تروریست درجه یک بین المللی است که در ادب سوریه حضور دارد و اداره این شهر را با حضور تروریست های دیگر در اختیار داشته است. این گروه تکفیری تروریستی با حمایت برخی کشورهای منطقه (عربستان و ترکیه) و برخی کشورهای فرامنطقه ای (آمریکا) تجهیز شده است. بعد از اینکه این گروه در لیست سیاه تروریستی سازمان ملل و کشورهای جهان قرار گرفت نام خود را به جیش الفتح تغییر داد. جنبش نورالدین زنگی: گروه موسوم به حرکه نورالدین زنگی از جمله گروه های تروریستی در سوریه است که اواخر سال ۲۰۱۱ شکل گرفت؛ تروریست های این گروه از ملیت های مختلف هستند البته بیشتر آنها را چچنی ها تشکیل می دهند که خشن ترین گروه تروریستی حاضر سوریه است. ارتش آزاد سوریه: این گروه پیاده نظام ترکیه در سوریه است که از سال ها قبل توسط آنکارا حمایت و پشتیبانی می شود. ترکیه با دادن تسلیحات، مهمات، پول و همچنین آموزش از شماری از گروه ها حمایت می کرد و ۳ سال پیش در عملیاتی برای تسلط بر شرق فرات از آنها بهره برد. گروه های تروریستی دیگر حاضر در این اتاق عملیات در حمله به غرب حلب عبارتند از: هیات تحریر الشام، القوه

قوز بالای قوز برای اقتصاد رسانه ایرانی

■ خراب شدن آوار مالیات بر سر رسانه‌هایی که در دخل و خرج خود مانده‌اند!
وضعیت پارادوکسیکال یارانه بگیر و مالیات بده!

در حالی که قریب به اتفاق رسانه‌های کشور به دلیل نخواندن دخل و خرج از دولت یارانه می‌گیرند نمایندگان مجلس به دنبال گرفتن مالیات از آنها هستند.

وضعیت بحرانی و نابسامان اقتصادی بنگاه‌های رسانه‌ای در ایران موجب شد تا موضوع حمایت دولت از رسانه‌ها و مطبوعات مورد توجه نهادهای حاکمیتی قرار بگیرد و مطابق با ماده ۱۰۴ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران رسانه‌ها و مطبوعاتی که از هیئت نظارت بر مطبوعات مجوز اخذ کرده باشند مشمول دریافت یارانه‌های دولتی شدند. از سال ۱۳۸۳ که این قانون به تصویب نمایندگان مجلس رسید تا به امروز به‌رغم پرداخت یارانه‌های دولتی به دلیل افزایش سرسام آور هزینه‌ها بخش قابل توجهی از رسانه‌های فعال به ویژه رسانه‌های چاپی به صورت نیمه فعال درآمده و به صورت محدود به فعالیت خود ادامه می‌دهند و بیشتر رسانه‌های فعال حال حاضر رسانه‌هایی هستند که به دلیل برخوردار بودن از بودجه‌های دولتی یا حاکمیتی توانسته‌اند وضعیت خود را حفظ کنند؛ با این وجود حتی همین دست رسانه‌ها نیز وضعیت اقتصادی چندان مناسبی ندارند.

وضعیت نامناسب بنگاه‌های رسانه‌ای در ایران باعث شده است تا خبرنگاران نیز تحت تاثیر مستقیم قرار گرفته و حق الزحمه خبرنگاری در ایران در ردیف کمترین حقوق‌ها قرار بگیرد و این در حالی است که شغل خبرنگاری مطابق با قانون کار در زمره شغل‌های سخت و زبان آور شناخته شده است. به دلیل همین حق الزحمه پایین است که بسیاری از خبرنگاران پس از مدتی شغل خود را رها می‌کنند و در شرکت‌ها و سازمان‌های

گوناگون به عنوان مسئول یا کارمند روابط عمومی به ادامه فعالیت می‌پردازند. به‌رغم این وضعیت نمایندگان مجلس در روزهای پایانی سال ۱۴۰۱ و بدون اخذ نظر نمایندگان مطبوعات و رسانه‌ها تبلیغات کالاها و خدمات داخلی در روزنامه‌ها و نشریات را مشمول قانون مالیات بر ارزش افزوده کردند و معافیت لحاظ شده در سال‌های گذشته را حذف کردند. این اقدام باعث شد تا انجمن صنفی کارفرمای

مدیران رسانه طی نامه‌ای از دکتر محمد مخبر معاون اول دولت سیزدهم بخواهند تا در قانون مذکور تجدیدنظر شود یا حداقل یک سال به تعویق بیفتد که متأسفانه توجهی به این درخواست نشد. این قانون باعث شد تا برخی رسانه‌ها از همین امسال با مشکل تازه‌ای به نام برگه‌های مستمر مالیات بر ارزش افزوده بر درآمدهای خود مواجه شوند و درحالی که هزارچندگاهی با شکایت‌های مطبوعاتی دست و پنجه نرم می‌کنند سری هم به اداره مالیات بزنند و از پله‌های اداره مالیات بالا و پایین بروند!

در میانه این وضعیت به تازگی خبر رسیده است که نمایندگان محترم مجلس دست کار شده‌اند تا ضربه موثر دیگری بر پیکر نحیف رسانه‌ها بزنند و معافیت رسانه‌ها از مالیات بر عملکرد سالانه را نیز حذف کنند! گفتنی است براساس بند (ث) تبصره یک لایحه بودجه در بخش درآمدی فعالیت‌های انتشاراتی، مطبوعاتی و قرآنی دارای مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد

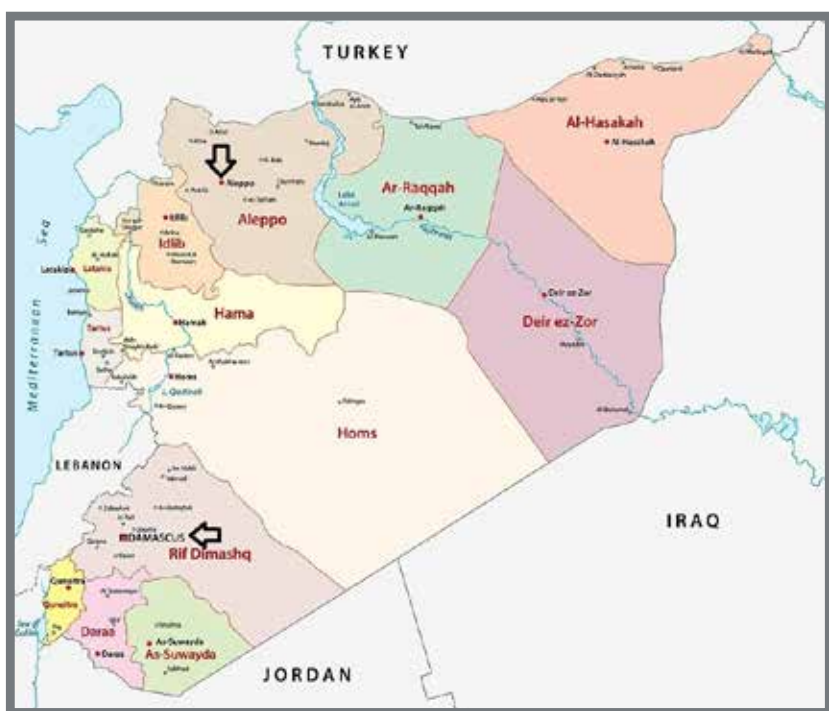
اسلامی و دستگاه‌های ذیربط از معافیت مندرج در بند «ل» ماده (۱۳۹) قانون مالیات‌های مستقیم برخوردار خواهند بود، اما نمایندگان در جریان بررسی این بند عبارت (مؤسسات رسانه‌ای حسب مورد دارای مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صدا و سیما) را حذف کرده‌اند.

بدین ترتیب به نظر می‌رسد درحالی که شغل خبرنگاری در ایران در زمره مشاغل سخت قرار دارد به تدریج باید مدیریت رسانه را در نیز در زمره مشاغل خطرناک قرار داد!

در کنار این اتفاق منتظریم ببینیم نمایندگانی که پیشنهاد حذف معافیت مالیاتی مطبوعات و رسانه‌ها (چه مالیات بر ارزش افزوده و چه مالیات بر عملکرد) را داده‌اند برای وضعیت متناقض یارانه گرفتن و مالیات دادن رسانه‌ها در ایران چه توضیحی ارائه می‌کنند!

امپراتوری گرایی و بیماری سوریه‌ای شدن

احمد جعفری

سومی با اقتصادهای ضعیف تک محصولی و دولتهای اقتدارگرا و مرکز گرا عوارض اجتماعی و سیاسی شدیدتری دارد.

در اغلب این دولتها، منطقه مرکزی به بهای تشدید محرومیت مناطق پیرامونی به کانون انباشت قدرت و ثروت تبدیل شده است. غالباً مناطق پیرامونی از خدمات اجتماعی دولت (امنیت، رفاه، آموزش، فرهنگ و بهداشت) محروم بوده و بحال خود رها شده‌اند. این دولتها شکننده‌تر هستند، فضاهای خالی از دولت زیادتیر بوده و خلا نهادی فزاینده دولت ناکارآمدی آن را در حل مشکلات ملی افزایش می‌دهد.

آنچه در سوریه، افغانستان، یمن، لیبی، لبنان، عراق، کرهین و جاهای دیگر به اشکال متفاوت جریان دارد علائمی از تغییر اساسی در حکومت مندی مدرن است که فهم آن مستلزم توجه به مناسبات دولت با فرایندهای جهانی است. در واقع با برآمدن وضعیت یا نظم جدیدی روبرو هستیم که سوپه های اقتصادی، سیاسی و فرهنگی خاص خود را دارد.

از اواخر قرن بیستم تحول در اقتصاد جهانی (پسافوردیسم) و سیاست نولیبرال به بازپیکربندی دولت - ملت مدرن در اینجا و آنجا منجر شد. گرچه وضعیت برای کشورهای پیرامونی متفاوت از شمال جهانی بود ولی در این مناطق نیز دولت - ملت در تطابق با اقتصاد جهانی بازپیکربندی شد.

همانطور که استوارت الدن می‌گوید این به معنی مرگ دولت - ملت نیست بلکه نظم جدید فضای اعمال قدرت آن را بصورت اساسی متحول کرده و در فراسوی مرزهای ملی تعریف می‌کند. امنیت و توسعه در این وضعیت در گرو جستجوی عمق استراتژیک در فراسوی مرزهاست. در واقع با پیدایش اشکال متفاوت امپراتوری گرایی در دولت - ملت پیشین مواجه هستیم.

نظم نولیبرال بازار جهانی، فقط دولت - ملت‌ها را درگیر یافتن بازارها و منابع در آن سوی مرزها نمی‌کند بلکه اساسا دولت‌ها خود را در بجهوه‌ی رقابتی می‌بینند که شرط اصلی آن کاستن از کارکردهای خدمات اجتماعی دولت و تبدیل آن به ماشین نظامی پلیسی است. رها شدن از مسئولیت‌های اجتماعی و تقویت کارکردهای جنگی امنیتی به دولت امکان می‌دهد در رقابت بر سر عمق استراتژیک و تغییر توازن قوا در منطقه و جهان به نفع خود عمل کند.

در نظم جدید، اهمیت سرزمین ملی (داخل مرزها) و جمعیت اصلی برای دولت تغییر می‌کند. دولت تلاش می‌کند آنها را برای داشتن دست بالاتر در رقابت با دولت‌های دیگر تنظیم کند نه اینکه به دنبال رفاه، امنیت و حفظ حقوق فردیشان باشد. این تغییر کارکرد دولت برای سازش با بازار جهانی در جوامع جهان

کاهش هزینه مبادلات تجاری

هادی طالبیان مقدم - حجت‌الله فرزانی

■ ریال دیجیتال هزینه مبادلات تجاری را کاهش می‌دهد
دکتر هادی طالبیان مقدم مدیرکل دفتر شبه‌قاره هند سازمان توسعه تجارت ایران در مصاحبه تلفنی با برنامه «گفتگوی اقتصادی» رادیو گفت‌وگو درمورد چالش‌ها و الزامات ریال دیجیتال (رمز ریال) اظهار کرد: ریال دیجیتال قابلیت تسهیلگری برای مبادلات تجاری را دارد. وی افزود: امروزه بحث کاهش هزینه‌های لجستیکی و فیزیکی در دنیا از موارد بسیار مهم زندگی افراد به شمار می‌رود و ما معتقدیم که برای ارز دیجیتال یا همان ارز ریال می‌توان ظرفیت تسهیل تجارت الکترونیک و مبادلات الکترونیک را متصور شد.

مدیرکل دفتر شبه‌قاره هند سازمان توسعه تجارت ایران، سرعت و سهولت در مبادلات تجاری، شفافیت، کاهش هزینه‌های مبادله و آسان شدن دسترسی‌ها را از مهم‌ترین مزایای ریال دیجیتال برشمرد و اضافه کرد: از آنجایی که در یک طرف این قضیه بانک مرکزی قرار می‌گیرد بحث امنیت و هک‌نشدن را نیز به‌عنوان یک مزیت دیگر می‌توان نام برد.

طالبیان مقدم در پاسخ به این پرسش که آیا ریال دیجیتال هم اکنون قابلیت و تاثیر تجاری را دارد یا خیر گفت: ریال دیجیتال برای مبادلات تجاری یک مزیت محسوب می‌شود و کاربردهای آن در انواع مختلف بستگی به استقبال مصرف‌کنندگان و افکار عمومی دارد. وی متذکر شد: اگر ریال دیجیتال از بابت رصد و تمرکز و ایجاد امنیت و مبارزه با پول‌شویی باشد قطعاً مزایای بسیار زیادی خواهد داشت.

مدیرکل دفتر شبه‌قاره هند سازمان توسعه تجارت ایران از ضرورت تأمین زیرساخت‌ها در حوزه ریال دیجیتال سخن گفت و افزود: سند پیش‌نویس ریال دیجیتال به موارد بسیار زیادی از جمله بحث‌های زیرساختی، تمرکز سرور در یک نقطه، ریسک‌ها و خطرات فیزیکی برای محل نگهداشت اطلاعات متمرکز و تراکنش و مدیریت متمرکز اشاره کرده است. باتوجه‌به اینکه قشر تحصیل کرده و جوانان دست به تلفن همراه هوشمند، فضای مجازی و تراکنش‌های مالی را می‌شناسند؛ لذا به لحاظ میزان موفقیت ریال دیجیتال باید گفت که جامعه پختگی و آمادگی لازم برای پذیرش این موضوع را دارد.

در ادامه برنامه، دکتر حجت‌الله فرزانی کارشناس اقتصادی و پولی گفت: باتوجه‌به اینکه رمزارز غیرمتمرکز است و تمرکز برادر نیست اگر بخواهیم خودمان آن را کنترل کنیم دیگر نمی‌توان آن را رمزارز تلقی کرد. وی با اشاره به اینکه بانک مرکزی تمرکز در این حوزه را برعهده گرفته است افزود: در صورتی که اجازه استخراج رمزارز به‌صورت غیرمتمرکز داده شود نگرانی از بحث خلق پول در بانک مرکزی مطرح می‌شود و از آنجایی که قدرت سیاست‌گذاری پولی تحت‌الشعاع قرار خواهد گرفت نمی‌توان آن را به شکل غیرمتمرکز دید.

کارشناس اقتصادی و پولی بیان کرد: هنوز سیاست واحدی در دنیا مبنی بر اینکه بانک‌های مرکزی تمرکز در حوزه رمزارزها را پذیرفته و همه را سیاست‌گذاری و تنظیم‌گری کرده باشند اتخاذ نشده؛ اما قانون ایران در حوزه رمزارزها این موضوع را پذیرفته و قانون‌گذار این موضوع را در قانون بانک مرکزی دیده است.

فرزانی تنظیم‌گری برای رمزارز توسط بانک مرکزی را ضد هویت رمزارزهاست دانست و افزود: خاصیت اصلی تمرکزگرایی رمزارز باعث می‌شود که این موضوع عملیاتی نشود.

وی یادآور شد: ریال دیجیتال در عملیات خرد شاید همان عملیات انتقال وجه الکترونیکی است که خاصیت ایجاد موضوع جدیدی ندارد؛ اما به دلیل بحث تمرکز از سوی بانک مرکزی قابلیت مهندسی و بازگشت این پول وجود دارد.

کارشناس اقتصادی و پولی گفت: اگرچه کاربرد فعلی ریال دیجیتال در حوزه خرده‌فروشی است؛ اما ممکن است در آینده هدف آن کاربردی‌تر شود و به تعبیر برخی مسئولان در حوزه بریکس نیز مورد استفاده قرار گیرد.

موقعیت مناسبی برای تبدیل سوریه به میدان رقابت قدرت‌های منطقه‌ای در راستای جستجوی عمق استراتژیک و گروه‌های غیردولتی بنیادگرا برای عضوگیری شد. در رقابت دولت ملی و هرکدام از قدرت‌های منطقه، گروه‌های فوق‌بازیرگان مهمی هستند

با اینکه تقابل‌ها و تعامل‌های فوق به ایدئولوژی‌های مختلف اسناد داده می‌شود ولی ایدئولوژی‌های افراط‌گرا، هویت طلب، بنیادگرایی مذهبی و ملی‌گرایی ستیزه‌جو را بایستی معلول این وضعیت ساختاری دانست که همچون پوشش‌های ایدئولوژیک و عوام فریب عمل می‌کنند. آنچه مسلم است این است که تا نظم جدید جهانی ادامه دارد مناطقی مثل خاورمیانه میدانی خواهند بود که جنگ‌های داخلی، نیابتی و مستقیم در آن تداوم خواهد داشت.

سوریه یکی از کشورهای خاورمیانه است که تنظیمات نولیبرالی را از اواخر قرن بیستم شروع کرد. اصلاحات اقتصادی اجتماعی یک بورژوازی جدید وابسته به اسد ساخت که بهای آن فقر بقیه بود. الگوی جدید توانست حکومت شبه پاتریمونیالیستی رو به زوالی را نجات دهد که در برابر مقاومت اتحادیه‌های دهقانی و کارگری و انواع جنبش‌های اجتماعی رنگ باخته بود.

بنظر ریچارد وسترا (۲۰۱۰) نتیجه اصلاحات شکل‌گیری یک اقلیت و منطقه مرکزی مرفه (عمدتاً علوی) و محرومیت اکثریت ساکن در مناطق پیرامونی بود که مملو از بحران‌های اقتصادی و زیست محیطی هستند.

اکثر اعتراضات این اکثریت ناراضی (مثلاً در ۲۰۱۱) توسط دولت سرکوب شد. فضاهای خالی از دولت و جمعیت ناراضی،

حقیقت‌تصویر در ظرف مستند

ایمان عظیمی - محمد حمیدی مقدم

کار شایسته‌ای است و می‌تواند جای سرمایه‌گذاران داخلی بخش خصوصی را پر کند. اقدامی که علاوه بر معرفی سینماگران ایرانی به آن‌سوی مرزها امکان جهانی شدن فیلم‌های مستند ایرانی را به آرزویی قابل‌دسترس بدل می‌کند. مسئله غزه یکی از همان مواردی است که فیلمساز ما می‌تواند در تعامل با هنرمندان و هنروران خارجی به توافق برای تولید دست پیدا کند.

باید منتظر تماشای چه فیلم‌هایی در بخش اصلی جشنواره باشیم؟

هنوز فهرست آثار بلند بخش سینمای ملی منتشر نشده است و ما تنها می‌توانیم براساس گمانه‌زنی‌هایی که در این رابطه وجود دارد حضور فیلم‌های مهم این بخش را پیش‌بینی کنیم. این اساس حضور محمد کارت، مستندساز، بازیگر و کارگردان فیلم سینمایی «شنای پروانه» و سریال «یاغی» به‌عنوان تهیه‌کننده در این دوره از جشنواره بسیار قطعی به‌نظر می‌رسد. او امسال با تهیه‌کنندگی مستند کوتاه «تورگی» به کارگردانی توفیق حیدری و مستند بلند «آسانسور» اثر جواد رزاقی‌زاده متقاضی حضور در هجدهمین جشنواره سینماحقیقت است.

کارت با ساخت مستندهایی نظیر «آوانتاژ»، «معلق»، «بختک» و همچنین «خون‌مردگی» در میان طیف زیادی از مخاطبان سینمای مستند و همچنین تماشاگران سینمای ایران شناخته می‌شود. او برنده تندیس ویژه داوران از یازدهمین جشنواره «سینماحقیقت» برای «لاورتور» و برنده تندیس بهترین کارگردانی مستند بلند از دهمین فستیوال سینماحقیقت برای «آوانتاژ» است.

مستند «تهران - امجدیه» ساخته محمود مولایی یکی دیگر از متقاضیان حضور در هجدهمین جشنواره سینماحقیقت است که با رویکردی تاریخی به سرگذشت ورزشگاه امجدیه می‌پردازد و در این مسیر تصاویر کمتر دیده‌شده از این استادیوم تاریخی و پرخاطره را به مخاطبانش ارائه می‌دهد.

«نهضت جنگل» اثر «حامد سعادت» یکی دیگر از آثار احتمالی بخش مسابقه سینمای ایران در جشنواره سینماحقیقت است. سعادت در این فیلم موضوع مشارکت مردم در بهبود محیط‌زیست را محور قرار داده است. سوژه اصلی این مستند از عکسی قدیمی به‌دست آمده که در آن دختر بچه‌ای کنار پدرش ایستاده و گوشواره‌هایش را برای جنگل‌زایی اهدا می‌کند. آن عکس مربوط به «شهبان اطهری» است که گوشواره‌هایش را برای پرداخت هزینه‌های کاشت جنگل قائم‌اهدا می‌کند. نهضت جنگل چهارمین اثر حامد سعادت در همکاری با مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی است. (فرهیختگان)

حال بدون ذوق‌زدگی است. استفاده روزافزون از هوش مصنوعی در جشنواره‌ها و ایونت‌های گوناگون سینمایی در حال حاضر نقل محافل است و بسیاری از مدیران جوان ما با استفاده از این امکان سعی در به‌روز نشان دادن خود به بالادستی‌هایشان دارند ولی حمیدی‌مقدم خوشبختانه با درک این مسئله و برگزاری ورکشاپ هوش مصنوعی توسط انجمن کارگردانان سینمای مستند، مخالفت خود را با ایجاد بخش‌های مرتبط با آن در جشنواره سینماحقیقت ابراز کرد.

جشنواره یعنی تمرکز در شیوه برگزاری

سویا بحث‌هایی که پیرامون انتخاب پردیس سینمایی چارسو به‌عنوان خانه جشنواره مطرح شد باید شیوه متمرکز برگزاری آن در نسبت با دیگر رویدادهای سینمایی را مورد تحسین قرار داد. برای نمونه جشنواره فیلم فجر مهم‌ترین رویداد فرهنگی کشور در طول سال است ولی نحوه برگزاری آن به‌قدری شلخته پیش‌می‌رود که آن را از قالب یک فستیوال مهم سینمایی بیرون آورده و به یک دوره‌ی خودمانی تبدیل می‌کند. پراکندگی برگزاری و پخش فیلم‌ها در سینماهای مردمی و فروش بلیت اگرچه شاید بتواند برای صاحبان آثار درآمدی به‌همراه داشته باشد ولی از اهمیت جشنواره‌ای به قدمت فجر کم می‌کند، حتی جشنواره فیلم کوتاه تهران نیز با وجود اینکه به‌صورت متمرکز برگزار می‌شود، اما انتخاب نامناسب مکان برگزاری و همچنین مشخص نبودن کاخ اصلی فستیوال ضعف بزرگی است که هر سال اصحاب رسانه، صاحبان آثار و مخاطبان را سردرگم می‌کند. جشنواره سینماحقیقت اما در طول سال‌های اخیر تا حد زیادی از این انتقادات جان سالم به‌در برده و به سبب تمرکز در مدل برگزاری و تعداد مشخص جوایز و کم و زیاد نشدن بخش‌های اصلی و فرعی در مسیر درست‌تری گام برداشته است. رویه‌ای که اضافه شدن تعداد فیلم‌ها در این دوره می‌تواند به کیفیت آن ضربه وارد کند ولی این فقط یک پیش‌بینی بیشتر نیست.

اکران آثار منتخب سینماحقیقت در شهرستان‌ها پس از پایان جشنواره

حمیدی‌مقدم در ادامه عنوان کرد بخش آنلاین در هجدهمین جشنواره سینماحقیقت محلی از اعراب ندارد و آثار همچون دوره پیش از شیوع کرونا روی پرده اکران می‌شوند. او در ادامه گفت: «ما امسال اشتیاق نمایش آثار در شهرستان‌ها را به‌گونه دیگری جواب داده‌ایم و در ۳۹ شهر و ۴۰ نقطه از اول تا سوم دی‌ماه منتخبی از فیلم‌های جشنواره را در سینماهای هنر و تجربه اکران خواهیم کرد. این امر رویکرد مناسبی به‌نظر می‌رسد، چون هم به نیاز شهرستان‌ها جواب خوبی داده می‌شود و هم خللی به شیوه برگزاری این فستیوال و ایده متمرکز آن وارد نمی‌شود. مضاف بر این، بهترین فیلم‌ها دست‌چین و در معرض نمایش مردم قرار می‌گیرند.»

حمیدی‌مقدم در بخش دیگری از صحبت‌هایش افزود: «ما در عرصه برون‌مرزی باید وارد وضعیت تولید مشترک شویم، چون این مسئله نیاز سینمای مستند ماست. صندوق حمایتی ما برای فیلمسازان ایرانی و خارجی در نظر گرفته شده و فیلمسازان در آنجا خواهند توانست موضوعات و سوژه‌های موردعلاقه خود را ارائه کنند. مرکز گسترش به‌عنوان یکی از متولیان اصلی سینمای مستند می‌تواند به نیازهای مستندسازان پاسخ دهد و ارگان‌های دیگر نیز باید در این مسیر با هم به تعامل برسند.» تولید مشترک با دیگر کشورها برای اکران و درآمدزایی از حوزه سینمای مستند

خصوصی قرار می‌گرفت می‌توانست فجایع زیادی در پی داشته باشد و عملاً شرایط تولید فیلم در مورد شخصیت‌های ملی را به بن‌بست برساند. القصه اینکه آثار مستند سینمای ایران با هر متر و معیاری که در نظر بگیریم در مسیر قله قرار دارد، درست برخلاف شرایطی که سینمای داستانی ما تجربه‌اش می‌کند. در ادامه این گزارش با توجه به نشست خبری دبیر هجدهمین دوره جشنواره سینماحقیقت به ارزیابی مهم‌ترین فستیوال بین‌المللی‌مان در این رابطه می‌پردازیم.

فیلم‌های بخش خصوصی در حاشیه

محمد حمیدی‌مقدم، دبیر جشنواره سینماحقیقت عنوان کرد امسال ۶۵ فیلم در بخش مسابقه ملی سینمای ایران حضور دارند که از این میزان تنها ۱۶ فیلم متعلق به بخش خصوصی هستند. این اتفاق براساس آنچه پیش‌تر اشاره کردم در ظاهر و باطن امر چندان خوشایند مدیران و تعداد زیادی از منتقدان و کارشناسان نیست ولی اگر افق دید خود را گسترده‌تر کنیم درمی‌یابیم که حمایت‌های دولتی از تولیدات سینمای مستند همچون دیگر نقاط دنیا و اجرای تئاتر در تالارهای رسمی بقیه کشورها امری متداول و رایج به حساب می‌آید و اگر این حمایت‌ها از میان برداشته شود دیگر نخواهیم توانست همچون سابق تصویر مناسبی از تمام سلاطین در سینمای مستند را نظاره کنیم. ادعای خصوصی شدن و راه دادن به تهیه‌کنندگان و کمپانی‌های غیردولتی برای تولید فیلم مستند در ظاهر اتفاق خوبی به‌نظر می‌رسد ولی آثار سوء آن در بلندمدت می‌تواند تمام امکان تولید را به خود اختصاص دهد و این اتفاق خوشایندی نیست. کافی است به حال و روز این روزهای تئاتر نگاهی بیندازیم تا متوجه شویم که حضور تهیه‌کنندگان مستقل در آن چه فجایعی را رقم زده است. از جمله این موارد می‌توان به ظهور و بروز نمایش‌های لاکچری، قیمت بالای بلیت‌های تئاتر و حضور گاه و بی‌گاه افراد بی‌ربط به هنر نمایش در سالن‌های اجرا و بازی در تئاترهای مختلف و کیفیت شدیداً پایین آثار اشاره کرد. اکنون زمان تأسف خوردن به حال سینمای مستند، آن‌هم به دلیل فقدان پول نیست چون در صورت باز شدن پای پول از طرف سرمایه‌گذاران مختلف به این حوزه، سینمای مستند به محلی برای اعمال سلیقه سرمایه‌گذار بدل می‌شود و امر ملی - که شاخصه چنین مدیوم و جایگاهی است - خود به خود از بین می‌رود. ۵۳۳ فیلم متقاضی حضور در این دوره از جشنواره سینماحقیقت بودند که از این میان تعداد ۶۵ فیلم برای بخش مسابقه ملی برگزیده شدند. از این تعداد ۲۴ فیلم بلند، ۲۱ اثر نیمه‌بلند و ۲۰ فیلم کوتاه در فستیوال مورد نظر حضور خواهند داشت. بخش «شهبان آوینی» هم با ۲۶ فیلم در هجدهمین جشنواره سینماحقیقت همچون سابق حضور دارد که ۹ فیلم آن در بخش مسابقه هم به نمایش درمی‌آیند. در بخش خارج از مسابقه نیز ۱۰ اثر به نمایش درخواهند آمد. در بخش مسابقه بین‌المللی نیز از میان ۲۳۱۴ فیلم متقاضی ۵۹ اثر برای رقابت انتخاب شدند.

حقیقت تصویر نباید مخدوش شود

محمد حمیدی‌مقدم در بخش‌های دیگر صحبتش به بحث استفاده از هوش مصنوعی در آثار مستند پرداخت. اهمیت این حرف‌ها در بیان این نکته بود که علی‌رغم اهمیت هوش مصنوعی نباید از آن در حوزه ساخت فیلم مستند بهره برد، چون حقیقت تصویر به‌عنوان انتقال‌دهنده پیام را مخدوش می‌کند. نوع مواجهه دبیر جشنواره سینماحقیقت با این پدیده جالب، درست و در عین

هجدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مستند ایران «سینماحقیقت» از هجدهم تا بیست‌ونهم آذرماه در خانه این فستیوال، یعنی پردیس سینمایی چارسو برگزار می‌شود. ظرفیت بخش مهمی از سینمای ایران در طول یک هفته برگزاری این جشنواره به آثار مستند اختصاص پیدا می‌کند به نوعی که می‌تواند دوربین اهالی رسانه و خبرنگاران حوزه هنر هفتم را به سمت خود بازگرداند تا برای مدتی هم که شده مخاطبان جدی‌تر سینمای ما هوایی تازه کنند و از فضای کدر و کم‌خاصیت سینمای داستانی ما در اکران فاصله بگیرند. صبح روز یکشنبه، یازدهم آذر اهالی رسانه برای پوشش نشست خبری محمد حمیدی‌مقدم، دبیر پرسابقه جشنواره سینماحقیقت به ساختمان مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی در میدان شهید قندی آمدند تا خروجی خبرگزاری‌هایشان را با اخبار مربوط به سینماحقیقت نونوار کنند.

کارکرد جشنواره سینماحقیقت برای فیلم مستند همچون فجر است برای آثار داستانی سینمای ایران، با این تفاوت که کیفیت برگزاری و همچنین سطح کیفی آثار در جشنواره سینماحقیقت به‌مراتب بالاتر از فجر است. البته ممکن است برخی این مقایسه را از اساس کار اشتباهی تلقی کنند چون مسیر سینمای داستانی با سینمای مستند متفاوت بوده و هر یک راه خودشان را می‌روند؛ حجم تولید در همه جای دنیا، بالاخص در سینمای ایران به طرف آثار بلند داستانی سنگینی کرده و این اتفاق هیچ‌وقت تداوم خود را از دست نداده و طبیعی هم است که کماکان کفه به نفع این جریان سنگینی کند. اما مشکل از جایی پدیدار می‌شود که سلیق تماشاگر جدی سینما به جای آنکه در قالب فیلم‌های بلند داستانی و آثار موسوم به ژانر فرصت بروز پیدا کند در فیلم‌های کوتاه، نیمه‌بلند و بلند مستند محقق می‌شود! یعنی «مخاطبان جدی» به‌طور مثال برای پیگیری یک ماجرای جنایی به جای آنکه محصولات ژانری سینمای ایران را جدی بگیرند، با آغوش باز به استقبال فیلم‌های مستند می‌روند و ماجرای جنایی دلخواهشان را در این حوزه پیگیری می‌کنند. داکویدرام «مهین» (در مورد مهین قدیری، اولین قاتل سریالی زن تاریخ ایران) و مستند «کارت قرمز» (در مورد ماجرای قتل همسر اول ناصر محمدخانی) تقریباً هیچ نمونه مهم و قابل دفاعی در آثار ژانری سینمای ما ندارند و فیلمسازان ایرانی در این طیف عملاً با بی‌تفاوتی یا نگاه‌های تقلیل‌گرایانه و سطحی از کنار سوژه‌هایی با این میزان از اهمیت عبور کرده‌اند. سوی دیگر این قصه پرغصه عدم توجه کافی به داستان زندگی قهرمانان و مشاهیر ایران است به‌قدری که ظرفیت تولید و اکران در سال آن‌طور که شایسته و لازم است در اختیار این آثار قرار نمی‌گیرد و فیلمسازان مهم و سرشناس هم به‌جز موارد انگشت‌شمار علاقه‌ای برای بازنمایی شخصیت‌های تأثیرگذار مملکت ما در این مدیوم ندارند. اتفاقی که در سینمای مستند به‌هیچ‌عنوان نمی‌افتد و ما در طول سال با آثار پُرتره زیادی در این گونه سینمایی مواجه می‌شویم.

ماجرای به همین جا ختم نمی‌شود و بخش اعظمی از اعمال نظر و سلیقه در سینمای مستند به تجمیع ابزار تولید در دستان دولت ختم می‌شود. این رویکرد برخلاف نظر تعداد زیادی از منتقدان و کارشناسان سینمایی حسن حوزه سینمای مستند به حساب می‌آید چون ابزار عقیده دولت با استفاده از ظرفیتی که «بودجه» در اختیارش قرار می‌دهد سبب می‌شود فیلمسازان از طیف‌های مختلف فکری بتوانند سودای قرار گرفتن پشت دوربین را به‌واقعیت تبدیل کنند و فیلمی که دوست دارند را به‌واسطه بودجه‌های دولتی بسازند. امکانی که اگر همچون تئاتر در دست تهیه‌کنندگان

«چهار سرباز»؛ روایت انتظار برای آغاز خشونت و جنگ

بعد کبابین و شیفراف. نفس‌زنان تا ته خندق غلتیدیم. به‌ناگاه کبابین بلند شد و با تمام توان شروع به صدازدن شیفراف کرد، انگار او آنجا در باغ‌ها مانده باشد. اما شیفراف کنار ما در ته خندق بود، غرق در خون...

نشر آفاق با خرید حق انحصاری نشر اثر (کپی‌رایت) ناشر انحصاری چهار سرباز و اوپر مینگارلی در ایران و به زبان فارسی در سراسر جهان است.

رمان «چهار سرباز» اثری از اوپر مینگارلی با ترجمه ابوالفضل الله دادی به تازگی از سوی نشر آفاق در ۱۵۶ صفحه و به قیمت ۱۷۵ هزار تومان راهی بازار کتاب شد.

عمیق می‌پردازند. این نویسنده فرزند یک مهاجر ایتالیایی بود و از اواخر سال ۱۹۸۰ رسماً انتشار آثارش را آغاز کرد. او تمام زندگی‌اش را وقف ادبیات کرده بود. جنگ و روابط انسانی و سکوت از مهم‌ترین مضامین آثار اوپر مینگارلی‌اند، خصوصاً که خود نیز مدتی در نیروی دریایی فرانسه خدمت کرده بود. اوپر مینگارلی در ۲۶ ژانویه ۲۰۲۰ بر اثر بیماری درگذشت و ادبیات جهان یکی از صدهای متمایز و الهام‌بخش خود را از دست داد. میراث او همچنان الهام‌بخش خوانندگان و نویسندگان در سراسر جهان است.

ابوالفضل‌الله‌دادی با امانت‌داری، ظرافت و تسلط چهار سرباز را از زبان فرانسوی به فارسی ترجمه کرده است. این کتاب تجربه‌ای دست‌اول برای خواننده از آثار یکی از مهم‌ترین نویسندگان قرن بیستم و بیست‌ویکم فرانسه به همراه دارد. در سال ۱۴۰۳، ابوالفضل‌الله‌دادی، موفق به دریافت جایزه ابوالحسن نجفی شد. این جایزه که به افتخار استاد بزرگ ترجمه ادبی، ابوالحسن نجفی، پایه‌گذاری شده است، به بهترین ترجمه‌های ادبی سال اهدا می‌شود و نشان‌دهنده جایگاه والا و تأثیرگذاری‌الله‌دادی در عرصه ادبیات و ترجمه است. «گلوله‌ها صغیر می‌کشیدند و در پشت جلد کتاب آمده است: «گلوله‌ها صغیر می‌کشیدند و وقتی گلوله توپی فرود می‌آمد، دیگر تنها چیزی که می‌شنیدیم هیاهوی انفجار آن بود. بالاخره به جاده رسیدیم و خودمان را در خندق حاشیه آن انداختیم، اول من و پاول و اودوکیم کوچولو و

نزدیکی جنگلی (در مرز رومانی) اردو زده و منتظر است بهار شود و گردان از راه برسد و خشونت، در خلال جنگ‌های داخلی روسیه، از سر گرفته شود. این رمان ابتدا با حضور یک سرباز آغاز می‌شود، بعد به صورت اتفاقی دومی اضافه می‌شود و بعد سومی و آخر سر هم چهارمی.

راوی برایمان تعریف می‌کند: «با هم قطارانش در دل جنگ، برکهای می‌یابند که پناهگاه‌شان می‌شود برای گذران زمستان و امید بستن به بهار. همان‌جا می‌ماند و زمین و آسمان، ترس‌ها و آرزوها، خشم‌ها و خانواده و تمام انسانیت‌شان حرف می‌زنند.

تعلیق چهار سرباز را از لحن راوی و از آنچه به انتظار نشسته‌اند می‌شود خوانند؛ سربازها منتظرند بهار از راه بیاید، منتظرند گردانشان برسد و همه با هم راهی شوند، منتظرند آنچه گزیرناپذیر است زودتر آغاز شود به امید پایان آن؛ منتظرند خشونت و جنگ دوباره شعله بکشد.

مینگارلی در سال ۲۰۰۳ برای رمان چهار سرباز برنده جایزه مدیسیس شد. این رمان با پرداختن به جنگ، دوستی، و زخم‌های انسانی، مورد استقبال گسترده مخاطبان و منتقدان قرار گرفت و جایگاه او را در ادبیات فرانسه تثبیت کرد. مینگارلی جز چهار سرباز کتاب موفق دیگری از «خوراکی در زمستان» داشت که نامزد جوایز متعددی شد، از جمله من‌بوکر بین‌المللی. آثار او اغلب با تمرکز بر تنهایی، رنج، و پیچیدگی‌های روابط انسانی نوشته شده‌اند و با استفاده از نثری موجز و شاعرانه، به بیان عواطف

چهار سرباز اثر اوپر مینگارلی، از زمستانی در سال ۱۹۱۹ روایت می‌شود که چهار سرباز در زمانه محدود میان نبرد و آتش بس در جنگلی یخ بسته در نزدیکی خط مقدم رومانی برای زنده ماندن تقلا می‌کنند. آنها برای زنده ماندن هر چیزی می‌خورند و در این فضای معلق میان گذشته و مرگ، کاری جز حرف زدن ندارند. سربازها حرف می‌زنند و سیگار می‌کشند و منتظر می‌مانند. جنگ داخلی روسیه از نوامبر ۱۹۱۷ تا ۲۵ اکتبر ۱۹۲۲، بلافاصله پس از انقلاب فرانسه در گرفت و طی آن، احزاب و جناح‌های سیاسی مختلف درگیر بودند. جنگی میان ارتش سرخ لنین، ارتش سفید دشمن بلشویک‌ها، و کشورهای متفقین جنگ‌جهانی اول و گروه‌های دیگر.

این نبردها رسماً در سال ۱۹۲۳ و با تحکیم پایگاه دولت جوان بلشویک پایان یافت، ولی مقاومت علیه آنها تا سال ۱۹۲۴ در آسیای میانه همچنان ادامه داشت. تخمین زده شده که ۱۲ میلیون نفر - اغلب نظامی - در این جنگ‌ها جان خود را از دست داده‌اند.

اثرات این جنگ‌های داخلی سال‌ها در روسیه باقی ماند و آثار ادبی و هنری بسیاری برگرفته از این برگ خونین تاریخ، خلق شدند. نویسندگانی پرواوزه، مانند میخائیل بولگاکف، بوریس پاسترناک، میخائیل شولوخوف و ایزاک بابل با الهام از آن روزها داستان نوشتند.

در چهار سرباز، رمان نویسنده فرانسوی (۱۹۵۶-۲۰۲۰) اوپر مینگارلی درباره زمستان ۱۹۱۹ می‌نویسد، وقتی ارتش سرخ در

مرگ تدریجی حیا در سایه غفلت‌های ما

محمد جواد رودگر

یکی از بزرگ‌ترین مشکلات جامعه امروز ما ترویج بی‌حیایی است. حیا از صفات نیک و فضائل اخلاقی به معنای شرم کردن از ارتکاب زشتی‌ها است. حیا حالتی نفسانی است که موجب متانت و وقار و خودداری از انجام رفتار ناپسند می‌گردد. تعریف حیا نشان می‌دهد عوامل گوناگونی می‌توانند موجب کم‌حیایی یا بی‌حیایی شوند. محدود کردن روابط زن و مرد نامحرم به میزان ضرورت، اجتناب از شوخی‌های کلامی و اجتناب از نگاه خیره و بی‌پروا به یکدیگر، ارزش‌هایی هستند که در گذشته‌های نه چندان دور بیشتر مردم جامعه به آن باور داشتند و از آن حیا می‌کردند. چنین موقعیت‌هایی امروز برای بسیاری از افراد جامعه عادی شده است و علی‌رغم آگاهی به قبح آن، حیا را بر نمی‌انگیزند. لذا در این خصوص خبرگزاری شبستان با حجت‌الاسلام دکتر محمدجواد رودگر، عضو هیأت علمی گروه عرفان و معنویت پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی گفتگویی انجام داده است که در ادامه مشروح آن تقدیم حضور تان می‌شود.

حجت‌الاسلام رودگر در پاسخ به این سوال که حیا، از صفات نیک و فضائل اخلاقی به معنای شرم کردن از ارتکاب زشتی‌ها است که موجب متانت و وقار و خودداری از انجام رفتار ناپسند می‌گردد چرا امروزه حیا در جامعه کاهش پیدا کرده است، اظهار کرد: حیا دارای دو عامل بنیادین عقلایی و ایمانی است. وقتی عقلانیت به معنای واقعی کلمه در جامعه کاهش یابد و عقل سلیم در معرض خدشه و آسیب قرار بگیرد در واقع حیا تضعیف شده و یا ممکن است به تدریج از بین برود. امام صادق (ع) در باب ایمان فرمودند: «کسی که حیا ندارد، ایمان ندارد». در ذیل این نگاه، ایمان در اینجا عامل حضور و ظهور حیا است.

حیا معلول حقیقتی بنام «ایمانی درونی»

وی در ادامه توضیح داد: به بیان دیگر «حیا»، متانت، وقار، خویشتنداری یا خویشتن بانی خاصی است که معلول حقیقتی به نام «ایمانی درونی» می‌باشد؛ در واقع حیا ایمان به خدا، ایمان به قیامت (مبدء و معاد) و ایمان به نقشه راهی است که از رهگذر نبوت و رسالت بین مبدء و معاد تنظیم و تعریف شده است که یکی از آن تنظیم شده‌های نقشه راه، شریعت حقه محمدیه (ص) به معنای خاص کلمه است به عبارت دیگر فردی که متشرع و متعبد به احکام اسلامی و شرعی نباشد، ایمان و در نتیجه حیا خود را از دست می‌دهد. بنابراین ضعف در بینش و نگرش اسلامی، ضعف در گرایش‌ها و منش‌های اسلامی و ضعف در کنش‌ها و روش‌های رفتاری و کنش‌گرانه در متن جامعه از عوامل بسیار مهم در کم‌رنگ شدن حیا در جامعه محسوب می‌شود.

این عضو هیأت علمی گروه عرفان پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی با اشاره به عوامل اجتماعی و فردی کاهش حیا در جامعه گفت: یک سلسله عوامل فردی در کاهش حیا در جامعه داریم که عامل فردی هم ریشه در آن بینش‌ها، گرایش‌ها و روش‌ها دارد؛ یکی از مهمترین مناسبات رفتاری ما در حیات فردی، خانوادگی و اجتماعی که حیا می‌باشد، آسیب پذیر می‌شود؛ ضمن اینکه در بُعد اجتماعی هم عوامل مختلفی وجود دارد؛ متأسفانه عامل اقتصادی هم به طور مستقیم و غیر مستقیم تأثیر به‌سزایی در کاهش حیا در جامعه دارد که به ویژه تأثیر غیر مستقیم آن بیشتر است و باعث می‌شود، آرام آرام در متن خانواده، در شخصیت و شاکله فرد، همچنین در

متن جامعه بسیاری از اوصاف و ویژگی‌های ارزشی و معنوی کم‌رنگ شده و آسیب ببیند که از جمله آنها حیا می‌باشد. وی بیان کرد: وقتی انسان به لحاظ معیشتی در تنگنا قرار می‌گیرد؛ چه بسا گرفتار رباخواری می‌شود و با گرفتار شدن در لثامت نفس، عزت نفس خود را نیز از دست می‌دهد. ممکن است برخی زنان سرپرست خانوار به دلیل عدم تأمین معاش خود تن به اعمال خلاف شرع بدهند؛ این مسأله نشان می‌دهد که این زن مراحل سخت و دشواری را در زندگی پشت سر گذاشته که باعث شده به مرور حیا درونی و فطری خود را از دست بدهد و مرتکب چنین عملی شود.

عدم رعایت تقوای فردی و اجتماعی عاملی در از بین رفتن حیا دکتر رودگر افزود: کسی که تقوای فردی و اجتماعی را رعایت نکند؛ این مسئله عاملی در از بین رفتن تدریجی حیا در وجود فرد می‌شود. ضمن اینکه عامل سیاسی یا فضای مجازی که متأسفانه امروزه کاملاً رها شده و مدیریت نمی‌شود، نیز مهم است. ارتباطات کلامی و غیر کلامی، فیلم‌ها و مطالبی که در این فضا رد و بدل می‌شود، آسیب‌های بسیاری به دنبال دارد که یک نمونه آن کاهش یا کم‌رنگ شدن حیا در فرد و جامعه است و دشمن هم از این رهگذر در قالب جنگ نرم با اقدامات فرهنگی که انجام می‌دهد تأثیرات زیادی در سنین، طبقات، اقشار و صنوف مختلف می‌گذارد که به مرور حیا در جامعه کم‌رنگ کرده و آن متانت و وقار کلامی، رفتاری و کرداری را از بین می‌برد؛ بنابراین فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی، مسایلی نیستند که به راحتی بتوان از کنارشان عبور کرد؛ اگر شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی و سایبری کنترل، مراقبت و مدیریت نشوند آسیب‌های زیادی به دنبال خواهند داشت. در واقع حیا یک اصل ارزشی و اخلاقی و در عین حال فردی، اجتماعی و خانوادگی (حیا در نگاه کردن، حیا در حرف زدن، حیا در لباس پوشیدن، حیا در راه رفتن و...) بسیار مهمی است که اگر از متن جامعه رخت برینند؛ زمینه فروپاشی جامعه هم فراهم می‌شود.

این عضو هیأت علمی گروه عرفان پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی اظهار کرد: در خصوص برخی عوامل اجتماعی روایتی داریم، امام صادق (ع) می‌فرماید: «کسی که دست حاجت و نیاز به سوی مردم دراز می‌کند، عزت او سلب می‌شود و شرم و حیا او فرو می‌پاشد» یا امام علی (ع) فرمودند: کسی که زیاد حرف می‌زند زیاد هم اشتباه دارد و کسی که بسیار اشتباه می‌کند، شرم و حیا او اندک می‌شود و کسی که شرم و حیایش اندک شود، پرهیزگاری، تقوا و مراقبت او اندک می‌شود و کسی که پارسیایی، مراقبت از نفس، تقوا و خویشتنداری اش کم شود، دلش هم از بین می‌رود و نابود می‌شود. یا امام کاظم (ع) فرمودند: پرده حرمت و احترام میان خود و بردار را برمدار و مقداری از آن را باقی گذار زیرا از میان بردن و برداشتن آن، برداشتن حیا است. حتی انسان در ارتباطات صمیمی و نزدیک خود با دیگران هم باید پرده های حرمت و حیا را نگه دارد در غیر این صورت همان جا آسیب خواهد دید. ناگفته نماند که همه این روایت‌ها، قابل دسته بندی و قابل بررسی و ارزیابی هستند

خانواده‌ها با ماهیت و کارآمدی تعلیم و تربیت اسلامی آشنا نیستند

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه چرا در تربیت ما حیا یک حلقه مفقوده شده است ابراز کرد: اولاً ما با ماهیت و کارآمدی تعلیم و تربیت اسلامی، مهارت‌های تربیتی در عرصه‌های گوناگون از جمله آموزش و مهارت در حفظ و صیانت از حیا، آن چنان که باید و شاید آشنا نیستیم؛ یعنی معارف اسلامی، آموزه‌های دینی، گذاره‌های دینی و اسلامی در جهت تربیت اسلامی برای ما روشن نیست. اگر ما تربیت اسلامی را درست و دقیق تعلیم و آموزش دهیم؛ حتی در بخش تربیت به غیر از بُعد تعلیمی، بُعد مهارتی را هم به خانواده‌ها، والدین، سیستم آموزش و پرورش و حتی دانشگاه‌ها آموزش دهیم، این تأثیر زیادی خواهد داشت. دوم اینکه ما نسبت به معارف دینی در

تربیت مبتنی بر حیا جهل داریم و آن بُعد تعلیمی، تربیتی و مهارتی در این جهت یا وجود ندارد یا بسیار اندک است.

چرایی حلقه مفقوده در تربیت به «جهل علمی» و «جهالت علمی» افراد مربوط است

حجت‌الاسلام رودگر گفت: سوم اینکه چون خود والدین در این حوزه دچار مشکل هستند؛ طبیعتاً فرزندی که در خانواده مورد تعلیم و تربیت قرار می‌گیرد از چنین خلاء وجودی برخوردار می‌شود. به هر حال چرایی حلقه مفقوده در تربیت برمی‌گردد هم به «جهل علمی» و هم به «جهالت علمی». ما جهل علمی آن بُعد تعلیمی، آموزشی، علمی و معرفتی (بینشی/گرایشی و منشی) ماست و جهالت علمی ما آن بُعد رفتاری (کنشی/روشی) ماست. وقتی ما حیا را در کلام و کردار خود رعایت نمی‌کنیم یا والدین و معلمان و اقشار مختلف در طبقات گوناگون اجتماعی رعایت نمی‌کنند، طبیعتاً تربیت یک حلقه مفقوده در این جهت خواهد بود.

حیا و شرم کلید هر خیریی

وی بیان کرد: در حالی که اگر بدانیم حیا دارای چه برکات و آثار ایجابی و سلبی است، بسیاری از مشکلات در این حوزه حل می‌شود. به عنوان نمونه در بعد ایجابی امیرالمومنین (ع) فرمودند: حیا و شرم که نتیجه اش متانت و وقار است، کلید هر خیریی است. در بعد سلبی هم حضرت فرمودند: شرم و حیا از فعل قبیح منع می‌کند؛ یعنی مانع کارهای ضد حیا و زشت می‌شود؛ در واقع هم بعد ایجابی (کلید خوبی هاست) و هم بعد سلبی (مانع کارهای زشت است) را در بردارد. هم اینکه از بین برنده بسیاری از خطاها، لغزش‌ها و گناهان می‌باشد. همچنین حضرت علی (ع) می‌فرماید: شرم از خدا بسیاری از خطاها و گناهان را محو می‌کند؛ باز هم حضرت در بُعد ایجابی فرمودند: ثمره و میوه حیا و شرم عفت است، مهم‌ترین چیز هم عفت نفس است؛ وقتی عفت نفس در شخصیت انسان شکل پیدا بکند این خود منشاء بسیاری از ثمرات خواهد بود.

این عضو هیأت علمی گروه عرفان پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی با اشاره به عوامل مؤثر در ایجاد حیا خاطر نشان کرد: با توجه به مباحث آغازین، عوامل مؤثر در ایجاد حیا سه عامل است؛ ۱- عامل بینشی و نگرشی ۲- عامل گرایشی و منشی ۳- عامل کنشی و روشی. در عامل «بینشی و نگرشی» هر چه معرفت انسان به خدا بیشتر شود، نوع نگرش نسبت به عالم هستی تعمیق پیدا می‌کند و انسان باور به مبدء و معاد داشته و حیا در درون و برون او متبلور خواهد شد.

انسان هر چه به مبدء و معاد آشناتر باشد، کرامت و عزت نفس بیشتری پیدا می‌کند

وی در ادامه توضیح داد: بعد «گرایشی و منشی» اگر گرایش به عزت نفس، کرامت نفس و بزرگ منشی‌ها، خلیقیات و ملکات انسانی در انسان شکل بگیرد و انسان در واقع شخصیت و شاکله متخلق به اخلاق الهیه پیدا بکند و گرایش‌های او گرایش‌های عالی باشد نه گرایش‌های دانی و یا گرایش‌های حتی شهوانی و نفسانی در نتیجه با توجه به آن دو بعد «بینشی و نگرشی» آن، بعد کنشی و رفتاری او هم تغییر پیدا خواهد کرد. یعنی انسان هر چه به مبدء و معاد آشناتر باشد، کرامت و عزت نفس بیشتری پیدا می‌کند و هر چه گرایش‌های متعالیه و خلیقیات خسنه در او شکل بگیرد، کنش‌گری‌ها و مناسبات رفتاری و کرداری او در متن جامعه اصلاح خواهد شد و در نتیجه رفتاری نمی‌کند که گرفتار پرده دریدن یا حیا زدایی در او شود.

دکتر رودگر اظهار کرد: روشن است که عوامل مؤثر و بنیادی سه گانه کلان را می‌توان بر اساس بسیاری از آیات و روایات مورد بررسی و تبیین قرار داد، عواملی که در بخش‌های مختلف فکری و فرهنگی، اجتماعی، اخلاقی و رفتاری و عوامل اقتصادی و معیشتی قابل تقسیم بندی اند. به بیان دیگر با توجه به آیات و احادیث مربوط به حیا، می‌توان عوامل یاد شده را تعریف، تنظیم و مهندسی فردی، خانوادگی و اجتماعی کرد.

تنزل ۲۲ پله‌ای رتبه‌ایران در هوش مصنوعی

مسلم تقی‌زاده-محمد علمیه

دکتر مسلم تقی‌زاده، پژوهشگر ارشد هوش مصنوعی و تحول دیجیتال با حضور در برنامه «گفتگوی فرهنگی» با موضوع باید‌ها و نیاید‌های هوش مصنوعی در ایران بیان داشت: بر اساس گزارش مؤسسه آکسفورد به لحاظ آمادگی در زمینه هوش مصنوعی ایران در رتبه ۹۴ جهان قرار دارد که در سه سال اخیر از رتبه ۷۲ تنزل کرده است.

وی افزود: یکی از دلایل این تنزل نداشتن راهبردهای هوش مصنوعی بود که در تیرماه سال جاری سند ملی هوش مصنوعی تدوین شد.

تقی‌زاده تصریح کرد: کشور ما، یک کشور دنبال‌کننده مصرف‌کننده فناوری است و به هوش مصنوعی به‌عنوان ابزار نگاه می‌کند در حالی که هوش مصنوعی به پیامدهای می‌پردازد. پژوهشگر ارشد هوش مصنوعی و تحول دیجیتال ادامه داد: بزرگ‌ترین نگرانی که در مورد پیامدهای هوش مصنوعی در حوزه علوم‌شناختی به آن پرداخته می‌شود این است که با استفاده از هوش مصنوعی مغز انسان محدود و عملاً بیکار می‌شود.

وی با بیان اینکه امروزه هوش مصنوعی کارکردهای زیادی دارد اظهار داشت: بر اساس گزارش دانشگاه آکسفورد ۵۰ مدل هوش مصنوعی توسط صنعت و ۱۵ مدل هوش مصنوعی توسط دانشگاه منتشر شده است که نشان می‌دهد صنعت در این عرصه پیش‌تاز است چرا که می‌تواند از حوزه هوش مصنوعی پول در آورد.

تقی‌زاده اظهار داشت: هوش ۷ مؤلفه یادگیری، حل مسئله، استدلال، انعطاف‌پذیری و توانایی تطبیق، درک و تفسیر، حافظه و خلاقیت را دارد و باتوجه‌به اینکه هوش واقعاً حقیقی است واژه مصنوعی در هوش مصنوعی گمراه‌کننده است و برخی بزرگان هوش ایجابی، هوش دیجیتال و هوش تجمعی را واژه بهتری می‌دانند.

تأثیرات فرهنگی هوش مصنوعی چالش امروز آمریکا

محمد علمیه، کارشناس حوزه فناوری اطلاعات و عضو هیئت علمی دانشگاه نیز در این برنامه با تأکید بر اینکه هوش مصنوعی در دنیا به‌سرعت در حال پیشرفت است بیان داشت: امروز در آمریکا یکی از چالش‌های هوش مصنوعی حوزه فرهنگ و تأثیرات فرهنگی هوش مصنوعی و تأثیراتی که هوش مصنوعی می‌تواند در آموزش و فرهنگ داشته باشد است.

وی با تأکید بر اینکه هوش مصنوعی می‌تواند ابزاری تحول‌آفرین و چالش‌برانگیز برای فرهنگ باشد تصریح کرد: امروز هوش مصنوعی در آموزش پزشکی به‌قدر کارپردی است که بسیاری از جراحی‌ها به‌صورت مجازی انجام می‌شود.

علمیه تصریح کرد: امروزه دنیا از قابلیت‌های هوش مصنوعی استفاده می‌کند و ویژگی‌ها و کارکردهای هوش مصنوعی در شیمی، توسعه علوم هوا و فضا و ریاضیات تأثیرات زیادی داشته است.

کارشناس حوزه فناوری اطلاعات اظهار داشت: در حال حاضر در برخی از کشورهای دنیا به مسئله هوش مصنوعی در حاکمیت به‌صورت جدی پرداخته می‌شود و یکی از کشورها وزیر هوش مصنوعی دارند؛ ولی در ایران با این همه جوان نخبه و استعداد بعد از سال‌ها کوش و قوس یک کارگروه هوش مصنوعی تشکیل شده و این حوزه متولی درستی ندارد.

وی بر ضرورت وجود متولی جدی در حوزه استفاده، آموزش و ترویج هوش مصنوعی در حاکمیت کشور تأکید کرد و بیان داشت: امروز کارکرد هوش مصنوعی در زندگی ما تقریباً مساوی با وابستگی به اینترنت شده است.

علمیه در ادامه با اشاره به وجود باید‌ها و نیاید‌ها در هوش مصنوعی و اینکه در اروپا برخی کارکردهای هوش مصنوعی ممنوع است بیان داشت: رعایت اخلاق و شفافیت، تمرکز و رفاه انسان، رعایت تنوع و عدم تبعیض، همکاری بین‌المللی، آموزش و آگاهی‌بخشی عمومی، حفظ حریم خصوصی ۶ مورد از باید‌های هوش مصنوعی است.

است و همه کشورها از این قوانین برخوردار هستند.

دکتر جان‌بزرگی با اشاره به اینکه در بسیاری دانشگاه‌ها قوانین حجاب وجود دارد و حتی البسه یقه‌دار و عدم استفاده از نشان‌واره‌های غیرمستعار موردنظر قانون است و حتی گردشگران باید در واتیکان مراقب پوشش خود باشند، تأکید کرد قانون حجاب در همه کشورها جاری و ساری است.

این عضو هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران در بخشی دیگر از مصاحبه با رادیو گفت‌وگو با بیان این که باید نگاه‌های آلوده تعدیل شود، اظهار کرد: حجاب باید شأن و جایگاه افراد را در جامعه حفظ کند و از نگاه‌های ابزاری دور نماید. علم روان‌شناسی و فیزیولوژی بدن انسان نیز تأیید می‌کند که زن و مرد باید قانونی را در حوزه حجاب و عفاف و پوشش رعایت کنند. از طرفی به قوانینی می‌رسیم که در همه جوامع حاکم

وی افزود: روان‌شناسی می‌گوید رعایت حجاب در جامعه موجب آرامش بیشتر می‌شود و نگاه‌های نامطلوب تا حد زیادی کاهش پیدا می‌کند و همین امر موجب پایداری خانواده خواهد شد. به گفته جان‌بزرگی با رعایت حجاب، اعتماد زن و شوهر افزایش‌یافته و در نهایت اعتمادبه‌نفس فزونی می‌گیرد و توجه همسران صرفاً به خانواده و یکدیگر، جلب می‌شود که در نتیجه اجتماعی سالم را رقم می‌زند.

جان‌بزرگی که با برنامه صبح و گفت‌وگو رادیو گفت‌وگو همراه بود، با بیان این که مسئله حجاب و قانون عفاف و حجاب باید با ذهنی خالی از اجباری بودن، بررسی شود، اظهار کرد: باید به این قضیه نگاهی عاقلانه داشته باشیم. لذا ابتدا باید دید از نظر علمی، حجاب پذیرفته و یا رد شده است؟! درحالی‌که دلایل علمی بسیاری وجود حجاب را تأیید می‌کند.

از پوشش اجباری در واتیکان تا لباس‌های یقه‌دار در آمریکا

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: محمد جواد اهوویی
زیر نظر شورای سردبیری

عکس: طه اهوویی | گرافیک و صفحه آرا: سارا کولیوند
روابط عمومی: جهانگیر توسلی | ناظر هنری: محمدرضا مهدیانی
تلفن: ۰۲۱۸۱۰۵۲۵۱۸ - ۰۹۹۳۳۲۴۱۳۴ | آگهی‌ها: ۰۲۱۸۱۰۵۲۵۱۸
نشانی: بلوار کشاورز - خیابان عبدالته زاده - کوچه زیبا - پلاک ۴۴ - واحد ۵
چاپ: صمیم - ۴۴۵۸۲۱۴

FAZAMAJAZI
@ASREGANOON
@ASREGANOON

تنزل ۲۲ پله‌ای رتبه ایران در هوش مصنوعی

امروز در آمریکا یکی از چالش‌های هوش مصنوعی حوزه فرهنگ و تأثیرات فرهنگی هوش مصنوعی و تأثیراتی که هوش مصنوعی می‌تواند در آموزش و فرهنگ داشته باشد است.

از پوشش اجباری در ایتیکان تا لباس‌های یقه‌دار در آمریکا

روان‌شناسی می‌گوید رعایت حجاب در جامعه موجب آرامش بیشتر می‌شود و نگاه‌های نامطلوب تا حد زیادی کاهش پیدا می‌کند و همین امر موجب پایداری خانواده خواهد شد.

جلسات بیشتر و تشکیل کارگروه!

حامد قهرمانی

سال‌هاست که حرف از کار فرهنگی در ورزش زده می‌شود. سال‌هاست که باشگاه‌های بزرگ و نامدار ورزشی ایران پسوند فرهنگی را هم کنار اسم خود دارند، اما هرچه جلسه و سمینار برگزار می‌شود و هرچه پسوند فرهنگی باشگاه‌ها درشت‌تر و پررنگ‌تر نوشته می‌شود، اخلاق و فرهنگ ضعیف‌تر می‌شود. اینقدر ضعیف که این روزها باید جای اکثر عبارتها و کلماتی که از زبان برخی ورزشی‌ها به بیرون می‌آید، «بوق» گذاشت!

بگوید: «با تشکیل کارگروه باید از ظرفیت‌های شورای انقلاب فرهنگی استفاده کنیم»، دقت کردید؛ نتیجه جلسه بررسی مشکلات فرهنگی ورزش این شد، «جلسات بیشتر و تشکیل کارگروه»، حالا شما بگویید آیا می‌توان امید داشت که بازیکن، مربی، سرپرست و حتی مدیرعاملی که هرچه از دهانش بیرون می‌آید و می‌گوید و به هر که دلش می‌خواهد تهمت می‌زند با چند جلسه بیشتر و کارگروهی که قرار است تشکیل شود با فرهنگ و اخلاق مدار می‌شود؟

احمد دنیامالی، وزیر ورزش می‌گوید: «جلسات کمیسیون فرهنگی را بیشتر خواهیم کرد». ولی نکته درست همین جاست که اگر قرار بود این جلسات نتیجه بدهد امروز خود شما نگران آینده فرهنگ ورزش کشور نبودید. واقعیت این است که کار فرهنگی در ورزش ایران خلاصه می‌شود در چند کار شعاری و نمایشی که دیگر تاریخ مصرف آنها تمام شده است، اما گویا آقایان همچنان اصرار دارند که روی همان چند کار نخ نما شده مانور بدهند و بعد هم برای خودشان کارنامه درست کنند که ما کار فرهنگی انجام داده‌ایم. البته در این میان تا دل‌تانی خواهد از یکدیگر تعریف و تمجید هم می‌کنند. دنیامالی از خسروی‌وفا، خسروی‌وفا از دنیامالی و مدیرکل دفتر امور فرهنگی وزارت ورزش هم از هر دو نفر قبلی، دست‌آخر هم کار به اینجا ختم شد که خسروی‌وفا

مدال تاریخی فرجی در رقابت‌های جهانی نوجوانان

■ مدال تاریخی فرجی در رقابت‌های جهانی نوجوانان

بنیامین فرجی، ملی‌پوش تنیس روی میز کشورمان با شکست مقابل حریف چینی خود از صعود به فینال رقابت‌های قهرمانی جهان بازماند و به مدال برنز رسید. این اولین مدال تاریخ تنیس روی میز ایران در رده سنی نوجوانان در رقابت‌های جهانی می‌باشد.

هدیه رهبرانقلاب به ملی‌پوش والیبالیان نشسته قم‌اهاشاد

در نشست شورای توسعه فرهنگ قرآنی استان قم که با حضور آیت‌الله سعیدی امام‌جمعه قم و جمعی از مسئولان استانی در سالن محراب حرم مطهر بانوی کرامت برگزار شد از حسین گلستانی قهرمان پارالمپیک والیبالیان نشسته کشور تقدیر به عمل آمد.

ابراهیم سانی‌خانی، مدیرکل ورزش و جوانان استان قم در این نشست به اشاره به قهرمانی‌های متعدد این ورزشکار قمی گفت: حسین گلستانی در رشته والیبالیان نشسته با کسب رتبه اول توانست به تعداد قهرمانی‌های خود اضافه نماید.

در این نشست هدایای مقام معظم رهبری توسط آیت‌الله سید محمد سعیدی به این ورزشکار قمی اهدا شد. لازم به ذکر است این ورزشکار قمی عضو تیم ملی والیبالیان نشسته ایران، قهرمان پارالمپیک پاریس و دارنده ۳ مدال طلای پارالمپیک است.

فلسفه تشکیل شرکت توسعه و تجهیز چیست؟

فریدون حسن

است، اما وقتی کار به جایی رسیده که این شرکت عملاً مقابل تصمیم وزارت ورزش هم می‌ایستد دیگر تقریباً حرفی برای گفتن باقی نمی‌ماند. مزایده دو باشگاه سوارکاری نشان داد که این شرکت هیچ توجهی به دستورات وزارت ورزش ندارد و صرفاً کاری را که خودش خواهد انجام می‌دهد. ضمن اینکه شرکت توسعه و تجهیز سال‌هاست که اصلی‌ترین وظایف خود را که همان تعمیر و نگهداری ساختمان‌های مورد استفاده و نگهداری اماکن ورزشی است، فراموش کرده است.

بد نیست برای مشخص شدن این موضوع به وظیفه‌ای که در سال‌های ابتدایی تأسیس این شرکت به آن محول شد، اشاره‌ای داشته باشیم. شورای عالی اداری در سال ۱۳۷۴ سازمان تربیت‌بدنی وقت را موظف کرد ساخت و تجهیز و نگهداری تأسیسات ساختمان‌های ورزشی را به این شرکت واگذار کند. در سال ۱۳۷۵ با همین هدف مجموعه‌های ورزشی آزادی، انقلاب و شهید شیرودی به این شرکت واگذار شد. ثمره این سه دهه واگذاری امروز جلوی چشم همه ماست. نگاهی به وضعیت امروز این سه مجموعه ورزشی خود گویای همه چیز است. مجموعه شهید شیرودی که تا همین سال قبل قرار بود تبدیل به فروشگاه شود و امروز به برانه می‌ماند. جالب است که حتی به سر و وضع ظاهری این ورزشگاه قدیمی پایتخت هم رسیدگی نمی‌شود. مجموعه ورزشی آزادی که طی تمام این سال‌ها بدون توجه به بازسازی و تعمیر اساسی فقط مورد استفاده قرار گرفت و خراب شد و مجموعه ورزشی انقلاب هم که صرفاً در اختیار قشر مرفه جامعه است. بقیه ورزشگاه‌ها و اماکن ورزشی کشور نیز

در خبرها آمده بود شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی برخلاف دستور وزارت ورزش مبنی بر واگذاری دو باشگاه سوارکاری به فدراسیون مربوطه این دو باشگاه را به مزایده گذاشته است!

در اینکه شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی از ابتدای تأسیس در اسفندماه ۱۳۷۳ به‌جای حل و فصل موضوعات زیرساختی ورزش تبدیل به معضل بزرگ ورزش کشور شده هیچ شکی نیست، فقط کافیست پای حرف‌های مسئولان فدراسیون‌های ورزشی یا گلایه‌های ورزشکاران بنشینید تا متوجه وضعیت شوید. نمونه آخر این گلایه‌ها مربوط به علیرضا پاکدل، رئیس فدراسیون هندبال است که به معاون وزیر ورزش گفته بود: نمی‌دانم فلسفه وجود این شرکت چیست! آیا من رئیس فدراسیون به عنوان متولی رشته هندبال برای تهیه نیازهای اولیه باید مشکل داشته باشم؟ چرا برای کمپی که به آن نیاز داریم باید به مشکل برخوردیم؟ بروید و ببینید اسکان تیم‌های ملی ما به چه شکل است. شرکتی که باید در راستای توسعه و پیشرفت ورزش کشور گام بردارد، امروز برای خودمان معضل شده است. کسی هم جوابگوی پیگیری‌هایمان نیست. امیدوارم این شرکت فرآیندش تغییر کند. خوب نیست در مجموعه‌ای که برای پیشبرد ورزش است یک شخص عادی بیاید و یک فروشگاه ایجاد کند و در سه ماه بهره‌برداری شود، اما من به عنوان فدراسیون سه سال دوندگی کنم و مجوز صادر نشود!

اینها تن‌ها بخش کوچکی از گلایه‌های بی‌پایان جامعه ورزش از شرکت توسعه و تجهیز

دست‌کمی از این سه نمونه ندارند.

به نظر می‌رسد وزارت ورزش حداقل برای حفظ شأن و آبروی خود هم شده باید فکری اساسی به حال اقدامات شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی کند. شاید بهتر باشد به قول رئیس فدراسیون هندبال اصلاً ببینند فلسفه تشکیل این شرکت چیست؛ شاید باید تغییری در فرآیندش ایجاد شود.

وَمَا مِنْ ذَاتٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا

روزی با خداست برای هر جنبه‌های

(آیه ۶ سوره هود)

پیشخوان
Pishkhan.com